

TERCHOVÁ

Dvojmesačník všetkých Terchovčanov

www.terchova.sk

Ročník 21

Číslo 6/2010

Cena 1 €

PF 2011

Pohľad na Veľký a Malý Rozsutec

Foto - František MUCHA

O jednom konci

Nemilosrdný čas nám o niekoľko dní s príznačným rachotom oznámi, že do minulosti odíde prvé decénium 21. storočia, respektíve tretieho tisícročia. Môžeme teda bilancovať, zamýšľať sa, hodnotiť. Ešte stále mám pred očami celoslovenský obraz kampane k nedávnym komunálnym voľbám. Koľko sa len v nej vylialo ľudského odpadu, nenávisťnej špiny, osočovania, podpäsových úderov či zákerných klamstiev. Trízvo uvažujúci človek mohol iba bezradne krútiť hlavou a konštatovať, že v krajine, kde tak naliehavo absentuje odvaha uctievať hodnotový systém a dôraz na ľudský charakter, sa nemôže žiť plnohodnotne.

Niekdajšia občianska bezmocnosť sa po vyše dvadsiatich rokoch rozplynula v ťažkých oblakoch nezáujmu

a ľahostajnosti, ku ktorým sa ako súrodenci od jednej matere pridali kult mamony, korupcia, agresivita... S tým, logicky, ako spojené nádoby súvisí neustále sa prehlbujúci prepád prestíže politiky ako povolania a politikov ako jeho aktérov.

Aj práve odchádzajúci starý rok nám vystaví krutý účet za všetko, čo sme mali spraviť a neurobili sme. Ťažko sa veru hľadajú slová. Platí, že v podobných zúfalých prípadoch je krajne zložité povedať niečo, čo by bolo tak dobré, ako nepovedať nič. So zmätkom v duši tápeme v hrobových temnotách a len tí najmúdrejší si dovoľia kdesi v kúte a v maximálnej tichosti poznamenať, že aktuálny beh ľudského života sa už na míle vzdialil od prameňov dôstojnosti, vznešenosti, imaginácie a

úprimného odhodlania meniť stav sveta i vecí okolo nás smerom k lepšiemu.

Uvedomujem si, že predošlé riadky sa neniesli na vlnu koncoročného optimizmu, radosti a veselí. Nie vždy to ide, najmä ak chce byť človek úprimný. Magický čas, ktorý máme pred sebou, však ponúka priehrdtie duchovných podnetov, ako si urobiť katarznú inventúru vo svojich hlavách, v srdciach, duši. Keď to v kruhu svojich najbližších zvládneme, slobodne sa nadýchame a smelo vykročíme. Dvere druhého decénia nášho storočia sa o malú chvíľu veľkoryso otvoria pre všetkých.

Milostiplné prežitie vianočných sviatkov, hojnosť Božích darov, pokoj vo vašich rodinách, pevné zdravie a trvale šťastie v roku 2011 čitateľom novín úprimne želá

Peter CABADAJ

Z obsahu čísla

Farské listy • Výsledky komunálnych volieb 2010 • Obecný úrad informuje • Reportáže • Reminiscencie • Rozhovory • Jubilujúce osobnosti • História • Vianočné recepty • Humor • Fotografie Kresby • Krížovka • Šport
To všetko + mnoho ďalších zaujímavostí nájdete vo vianočnom čísle, ktorým sa končí 21. ročník vydávania novín Terchová.

Myšlienka roka:

Milan Rúfus

POKOLENIA PRICHÁDZAJÚ I ODCHÁDZAJÚ, ZEM TRVÁ. A DOKIAL TRVÁ ZEM, TRVÁ I ĽUDSKÝ PRÍBEH. JE TO JEDEN PRÍBEH. PRETO JE ĽUDSKÉ PÝTAŤ SA SEBA I VECÍ DOOKOLA: KTO SI A ODKIAL PRICHÁDZAŠ? KTO SA BOJÍ TEJTO OTÁZKY, NIE JE ČISTÝ.

Čo robí Vianoce Vianocami?

Zudalostí, na ktoré sa každoročne najviac tešíme, sú vianočné sviatky na prvom mieste. Už niekoľko týždňov dopredu sa na ne chystáme a dávame si pozor, aby sme na nič nezabudli. Robíme veľa pre to, aby sme pre seba a svojich drahých tieto dni urobili čo najkrajšími a najradostnejšími. Neraz sa až úzkostlivo snažíme všetko tak spraviť, aby boli Vianoce také, aké majú byť. Musí byť stromček, ozdoby, ryba, taký či onaký koláč alebo jedlo. Aké by boli Vianoce bez stromčeka? To si hádam ani nevieme predstaviť. Aké sú to Vianoce bez snehu...? Ak ho niet, pokazí to celkový dojem a nejednému i náladu. Považujeme to za dôležité, ak nie dokonca za čosi podstatné.

Avšak koľko ľudí na svete slávi Vianoce bez stromčeka či vianočného kapra? Je ich väčšina. Nejedí ani oblátky a nečakajú, že by mal napadnúť sneh. A predsa, aj oni slávia radostne tieto sviatky. Akosi sa mi tu natíska myšlienka, že práve táto rozdielnosť nás upozorňuje na to, že podstata Vianoc je v niečom inom. Musí byť niečo, čo je spoločné pre všetkých ľudí na zemi. Čo to je? Tým spoločným, čo nesmie chýbať, okolo čoho sa točia Vianoce na celom svete, čo dáva skutočné čaro týmto sviatkom, je vlastne Ten, ktorého narodenie slávime. Ježiš Kristus. On musí byť centrálnou postavou a tým hlavným, na koho nesmieme zabudnúť. Veď slávime Jeho narodenie, tešíme sa z Jeho príchodu. Nie z toho, že máme stromček. Vianoce sú vtedy Vianocami, ak sa počas týchto dní s Ním stretieme, ak si uvedomíme, že On k nám prišiel, aby tu bol stále pre nás. Dôležité je, aby sa On znova narodil v našich srdciach. Ak by to tak nebolo, ak by nenašiel miesto u nás, mohla by sa zopakovať smutná udalosť onej betlehemskej noci.

Mnohé veci patria k Vianociam. Nech sú, a potom nech sú aj Vianoce krajšie. Ale to je na okraji. Nech je v strede našich snažení, úvah a záujmu počas týchto dní myšlienka na Ježiša Krista. Na Neho nesmieme zabudnúť, lebo On prišiel, aby sa s nami stretol a zostal s nami. Pretože On je Emanuel – Boh s nami!

Páter Pavol KRUTÁK, SVD

Program sv. omší Kostol sv. Cyrila a Metoda Terchová

Rímskokatolícka cirkev
Farnosť sv. Martina
013 06 Terchová
Tel.: 041/5695 190
www.fara.sk/terchova

ráno	večer	
		24.12. – Piatok po 4. adventnej nedeli - Štedrý deň
	24.00	Polnočná
		25.12. – Sobota SLÁVNOSŤ NARODENIA PÁNA – prikázaný sviatok
8.30		v Domove dôchodcov
9.40		
10.30		
		26.12. – Prvá nedeľa po narodení Pána SVÄTEJ RODINY Ježiša, Márie a Jozefa
7.00		v Domove dôchodcov
8.30		
9.40		
10.30		
		31.12. – Piatok sv. Silvester, spomienka
	16.00	
		1.1. – Sobota SLÁVNOSŤ PANNY MÁRIE BOHORODIČKY – prikázaný sviatok
7.00		v Domove dôchodcov
8.30		
9.40		
10.30		
		2.1. – Druhá nedeľa po narodení Pána
7.00		v Domove dôchodcov
8.30		
9.40		
10.30		

Tomáš Baleja sa narodil v žilinskej nemocnici 24. apríla 1989. Celý svoj doterajší život prežil v Terchovej, na čo je podľa vlastných slov hrdý.

Tomáš Baleja

Má troch súrodencov: dve staršie sestry a 8-ročného brata. Základnú školu navštevoval v Terchovej, potom pokračoval v štúdiu na Strednej škole stavebnej v Žiline. Po štyroch rokoch si dal prihlášku na Vysokú školu stavebnú – odbor dopravné plánovanie, kde však zistil, že to nie je to, čo by chcel v živote robiť. Po zrušení tohto odboru, v polovici druhého ročníka, s vysokou školou skončil. Vtedy si začal klásť otázku, čo ďalej...

„Verbistov som poznal už od detstva, pretože v Terchovej pôsobí. Ako miništrant som veľmi rád chodieval na Zelený štvrtok do Nitry a už

vtedy som cítil, že by som aj ja chcel byť kňazom. S niektorými kňazmi a bohoslovcami som bol v kontakte a možno i vďaka nim som znova premýšľal nad možnosťou vstúpiť medzi nich. Po dlhom rozmyšľaní som si, opäť na Zelený štvrtok, povedal, že idem...

„Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí mi pomohli pri tomto rozhodovaní, najmä Pánu Bohu a všetkým, ktorí sa modlili za moje povolanie. Viem, nebude to ľahké, ale verím, že ak je to Božia vôľa, tak budem po tejto ceste kráčať ďalej.“ (T. Baleja)

(Mladý **Misionár** č.3/2010, str.24)

Spomíname

Odišiel si tíško, nestihol si zbohom dať,
už je to rok, čo stretávame Ťa iba v spomienkach.
Odišiel si rýchlo, smutný a prázdny je bez Teba život náš,
veríme však, že sa na nás z nebička stále pozeráš.
Každý deň na Teba s úctou myslíme,
zapáliť sviečku na Tvoj hrob chodíme
a tichučko sa za Tvoj nový život modlíme.

Dňa 5. januára 2011 si pripomenieme 1. výročie, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, starý otec, syn a brat

František L A C Ú C H

**S láskou a úctou spomína manželka, syn, dcéra
s rodinou, mama a súrodenci s rodinami**

Foto - Milan KOSEC

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva Terchová, konaného 22. 10. 2010

Návrhová komisia uznesenia:

Predseda: MVDr. Ján Hanuliak
Člen: Jozef Dávidík
Člen: Ing. Jozef Panták

Vysvetlivky pri hlasovaní:

ZA hlasovanie za
PROTI hlasovanie proti
ZDR zdržanie hlasovania
- neprítomnosť (nehlasovanie)

Prítomní: 9
Neprítomní: 2
Ospravedlnení: 2

Zapisovateľ:
 Ing. František Kadaš

Overovatelia zápisnice:
 Mgr. Veronika Berešíková
 Anna Šmehýlová

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A) berie na vedomie:

1. Informáciu zo zasadnutia Obcej rady zo dňa 19. 10. 2010 priebežne.
2. Informáciu starostu o spolupráci s Poľskom s obcou Zator.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

3. Vodovod Marunovia – informáciu o výstavbe vodovodu.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

B) súhlasí

So vznikom oblastnej organizácie v zmysle zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu a dáva súhlas, aby sa obec Terchová stala jej riadnym členom.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

C) 1. schvaľuje

Rokovací poriadok obecného zastupiteľstva. Týmto sa ruší platný rokovací poriadok dotknutých častí.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

2. schvaľuje

Žiadosť o predĺženie vecného bremena na KN parc. č. 100/1 – ostatná plocha o výmere 2019 m² pre Slovenský lyžiarsky zväz zdravotne postihnutých o 1 rok, t. j. do roku 2011.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

3. schvaľuje

Žiadosť o posun termínu oplotenia pozemku Ing. Mariána Meravého, Geologická 24, 821 07 Bratislava, a Ing. Jozefa Krkošku, A. Bernoláka 48, 010 01 Žilina, do 30.05.2011.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

4. schvaľuje

Žiadosť o predĺženie nájomnej zmluvy pre firmu Vivastav, s. r. o., Bavorovice č. 5, 373 41 Hluboká nad Vltavou, na 10 rokov. Výška nájmu: 1300 €/1 rok do roku 2021.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

5. schvaľuje

Prevod vlastníctva majetku obce KN parc. č. 16090/90 – zastavaná plocha o výmere 53 m², KN parc. č. 16090/91 – zastavaná plocha o výmere 103 m², KN parc. č. 16090/95 – zastavaná plocha o výmere 2 m² v kat. území Terchová v zmysle § 9a ods. 1 písm. c) zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších, t. j. predajom majetku vo vlastníctve obce priamym predajom a v súlade s § 9a ods. 8 písm. b) zák. č. 258/2009 Z. z., t. j. pozemku zastavaného stavbou vo vlastníctve nadobúdateľa vrátane prilahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou v prospech kupujúcej Gabriely Slúčikovej, bytom Štefanová 124, 013 06 Terchová. Kupujúca nie je osobou uvedenou v § 9a ods. 6,7 zák. č. 138/91 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov. Cena pozemku: 3,5 €/1 m².

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

6. schvaľuje

Pridelenie 2-izbového nájomného bytu u Gregušov č. A 01 pre Miroslava Ďuratného, bytom A. F. Kollára 231, 013 06 Terchová.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZDR	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

7. schvaľuje

Ponuku na uzatvorenie zmluvy na vykonávanie zimnej údržby miestnych komunikácií na obdobie 2010/2011 s Jaroslavom Konštiakom – AGRO ROZSUTEC, Terchová 717, v konečnej hodinovej cene ako ostatní uchádzači bez pohotovosti.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

8. schvaľuje

Ponuku na uzatvorenie zmluvy na vykonávanie zimnej údržby miestnych komunikácií na obdobie 2010/2011 s Jánom Holkom ml., Terchová – Horná Tížina 112, konečnej hodinovej cene ako ostatní uchádzači bez pohotovosti.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

9. schvaľuje

Ponuku na uzatvorenie zmluvy na vykonávanie zimnej údržby miestnych komunikácií na obdobie 2010/2011 s Pavlom Romančíkom, ul. Mládežnícka 264, 013 06 Terchová, v konečnej hodinovej cene ako ostatní uchádzači bez pohotovosti.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

10. schvaľuje

Náhradníka na 2-izbový nájomný byt č. A 01 u Gregušov pre Petra Martoša, Májová 402, 013 06 Terchová.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

11. schvaľuje

Prenájom kancelárie pre Ing. Milana Laurenčíka, Za Mlynom 1274, 013 06 Terchová. Výška nájomného: 192 €/1 rok.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

D)

1. neschvaľuje

Prevod vlastníctva majetku obce KN parc. č. 16154/113 – zastavaná plocha o výmere 46 m², KN parc. č. 16154/114 – zastavaná plocha o výmere 45 m² v kat. území Terchová v zmysle § 9a ods. 1 písm. c) zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších, t. j. predajom majetku vo vlastníctve obce priamym predajom a v súlade s § 9a ods. 8 písm. b) zák. č. 258/2009 Z. z. t. j. pozemku zastavaného stavbou vo vlastníctve nadobúdateľa vrátane príslušnej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou v prospech kupujúceho Róberta Majdáka, bytom Rozkvet 2051/106-38, 017 01 Považská Bystrica. Kupujúci nie je osobou uvedenou v § 9a ods. 6, 7 zák. č. 138/91 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov. Odporúča uzavrieť nájomný vzťah na uvedené pozemky v cene 3,5 €/1 m²/1 rok.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

2. neschvaľuje

Prevod vlastníctva majetku obce KN parc. č. 17001 v kat. území Terchová v zmysle § 9a ods. 1 písm. c) zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších t. j. predajom majetku vo vlastníctve obce priamym predajom a v súlade s § 9a ods. 8 písm. b) zák. č. 258/2009 Z. z., t. j. pozemku zastavaného stavbou vo vlastníctve nadobúdateľa vrátane príslušnej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou v prospech kupujúcej Eleny Franeckovej, bytom U Čajkov 538/119, 013 05 Belá. Kupujúca nie je osobou uvedenou v § 9a ods. 6, 7 zák. č. 138/91 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

3. neschvaľuje

Prevod vlastníctva majetku obce KN parc. č. 16154/310 – zastavaná plocha o výmere 4 m² v kat. území Terchová v zmysle § 9a ods. 1 písm. c) zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších t. j. predajom majetku vo vlastníctve obce priamym predajom a v súlade s § 9a ods. 8 písm. b) zák. č. 258/2009 Z. z., t. j. pozemku zastavaného stavbou vo vlastníctve nadobúdateľa vrátane príslušnej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou v prospech kupujúcej Gabriely Slúčikovej, bytom Štefanová 124, 013 06 Terchová. Kupujúca nie je osobou uvedenou v § 9a ods. 6, 7 zák. č. 138/91 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.							
HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	-	F. Zicho	ZA

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva Terchová, konaného 12. 11. 2010

Návrhová komisia uznesenia:

Predseda: MVDr. Ján Hanuliak
Člen: Jozef Dávidík
Člen: Ing. Jozef Panták

Vysvetlivky pri hlasovaní:

ZA hlasovanie za
PROTI hlasovanie proti
ZDR zdržanie hlasovania
- neprítomnosť (nehlasovanie)

Prítomní: 10
Neprítomní: 1
Ospravedlnení: 1

Zapisovateľ:
 Ing. František Kadaš

Overovatelia zápisnice:
 Mgr. Veronika Berešíková
 Anna Šmehýlová

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A) berie na vedomie:

1. Poďakovanie darcom krvi za humánny čin.
2. Žiadosť občanov osady Štefankovia v Bielom Potoku vo veci miestnej komunikácie.
3. Výpoveď z nájomného bytu na Holúbkovej Rovni Daniely Pantákovéj.
4. Žiadosti o nájomné byty.

B) schvaľuje

Odpredaj obecného pozemku KN parc. č. 13372 o výmere 1922 m² v kat. území Terchová formou dražby a vydražené finančné prostriedky použiť na úhradu pozemku KN parc. č. 6841/46 v kat. území Terchová zastavaného stavbou vodojemu Balátovia.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	ZA	F. Zicho	ZA

C) odročuje

Žiadosť Michala Hanuliaka a manželky Žanety, Podubenec 48/13, 013 06 Terchová, o odkúpenie pozemku KN parc. č. 144/2, o výmere cca 10 m² v kat. území Terchová.

HLASOVANIE		MVDr. J. Hanuliak	ZA	V. Mažgút	ZA	A. Šmehýlová	ZA
Mgr. V. Berešíková	ZA	M. Jánošík	ZA	Ing. J. Panták	ZA	Ing. M. Zajac	ZA
J. Dávidík	ZA	Ing. M. Laurenčík	-	Ing. E. Synáková	ZA	F. Zicho	ZA

Viktor VALLO
starosta obce Terchová

Tohtoroční nositelia Jánskeho plakiet

Foto - František KADAŠ

Držitelia Jánskeho plakiet, ktorí boli ocenení aj starostom obce Viktorom Vallom.
 zľava: Martin Krištofik, Marián Zajac, Roman Vallo, Jozef Mičo a Vladimír Dropa.
 Pani Janka Kováčová a Martin Šupica si ocenenie prevzali dodatočne.

Tak ako každý rok, aj v roku 2010 sme si uctili bezpríspevkových darcov krvi z našej obce, ktorí dosiahli okružlu métu – zlatú, striebornú, respektíve bronzovú Jánskeho plaketu. Na základe listu z Oblastného spolku SČK v Žiline sú to títo darcovia:

Zlatá Jánskeho plaketa –
 Jana Kováčová, Vladimír Droppa st.,
 Martin Šupica, Marián Zajac

Strieborná Jánskeho plaketa –
 Martin Krištofik

Bronzová Jánskeho plaketa –
 Roman Vallo, Jozef Mičo

Ocenení si z rúk starostu Viktora Valla prevzali Ďakovný list Obce Terchová a vecný darček, ktorý bude týmto vzácnym ľuďom pripomínať ich šlachetný čin.

-Ocú-

Viktor VALLO
starosta obce
Terchová

Vážení spoluobčania!

Ako staronový starosta obce sa vám chcem poďakovať za prejavenu dôveru, ktorú ste mi v nedávno sa konajúcich komunálnych voľbách prejavili. Chcem vás ubezpečiť, že moje úsilie v tejto neľahkej práci bude smerovať k prehĺbeniu rozvoja a ďalšieho napredovania Terchovej, ktorú, myslím si, máme všetci radi. Zároveň vám, milí spoluobčania, ale aj všetci tí, ktorí tu budete sláviť vianočné sviatky či vítať Nový rok, želám veľa zdravia, šťastia, Božieho požehnania a úspešné kroky v roku 2011.

Výsledky komunálnych volieb konané dňa 27.11. 2010 v obci Terchová

Počet volebných obvodov	3
Počet volebných okrskov	3
Počet osôb zapísaných v zoznamoch voličov	3 192
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	1 607
Účast voličov:	50,3 %
Počet zvolených poslancov:	11

Počet platných hlasov odovzdaných pre voľbu starostu obce podľa poradia na hlasovacom lístku:

1. Ján MIHALČATIN	205 platných hlasov
2. Milan MORAVČÍK, Ing.	418 platných hlasov
3. Viktor VALLO	956 platných hlasov

Za starostu obce bol zvolený: Viktor VALLO s počtom 956 platných hlasov

Kandidáti, ktorí boli zvolení za poslancov podľa volebných obvodov a v poradí podľa počtu platných hlasov:

Volebný obvod č. 1:

1. Martin Dikoš, Mgr.	375 platných hlasov
2. Milan Laurenčík, Ing.	311 platných hlasov
3. Ján Hanuliak, MVDr.	304 platných hlasov
4. Viktor Vallo	300 platných hlasov
5. František Zicho	220 platných hlasov

Volebný obvod č. 2:

1. Marián Zajac, Ing, Mgr.	261 platných hlasov
2. Jozef Dávidík	231 platných hlasov
3. František Kadaš, Ing.	221 platných hlasov

Volebný obvod č. 3:

1. Veronika Berešíková, Mgr.	169 platných hlasov
2. Ján Mažgút	138 platných hlasov
3. Anna Šmehýlová	98 platných hlasov

Náhradníci – kandidáti, ktorí neboli zvolení za poslancov do obecného zastupiteľstva podľa volebných obvodov a v poradí podľa počtu platných hlasov:

Volebný obvod č. 1:

1. Michal Krištofik, Ing.	218 platných hlasov
2. Jaroslav Ondruš	167 platných hlasov
3. Milan Jánošík	165 platných hlasov
4. Marta Ondrušová	149 platných hlasov
5. Danka Porubčanská	140 platných hlasov
6. Pavol Jančo	138 platných hlasov
7. Juraj Zicho	128 platných hlasov
8. Ján Miho	122 platných hlasov
9. Martina Romančíková, Mgr.	113 platných hlasov
10. Ján Janičík	79 platných hlasov
11. Jaroslav Michálek	78 platných hlasov
12. Viera Martošová	57 platných hlasov
13. František Kubo	53 platných hlasov
14. Marta Lutišánová, Ing.	49 platných hlasov
15. Jozef Švec	46 platných hlasov

Volebný obvod č. 2:

1. Peter Opalka, Mgr.	109 platných hlasov
2. Marek Cabaďaj	94 platných hlasov
3. Jozef Panták, Ing.	93 platných hlasov
4. Vladimír Sloviak	70 platných hlasov

Volebný obvod č. 3:

1. Katarína Hlaváčková, Mgr.	49 platných hlasov
------------------------------	--------------------

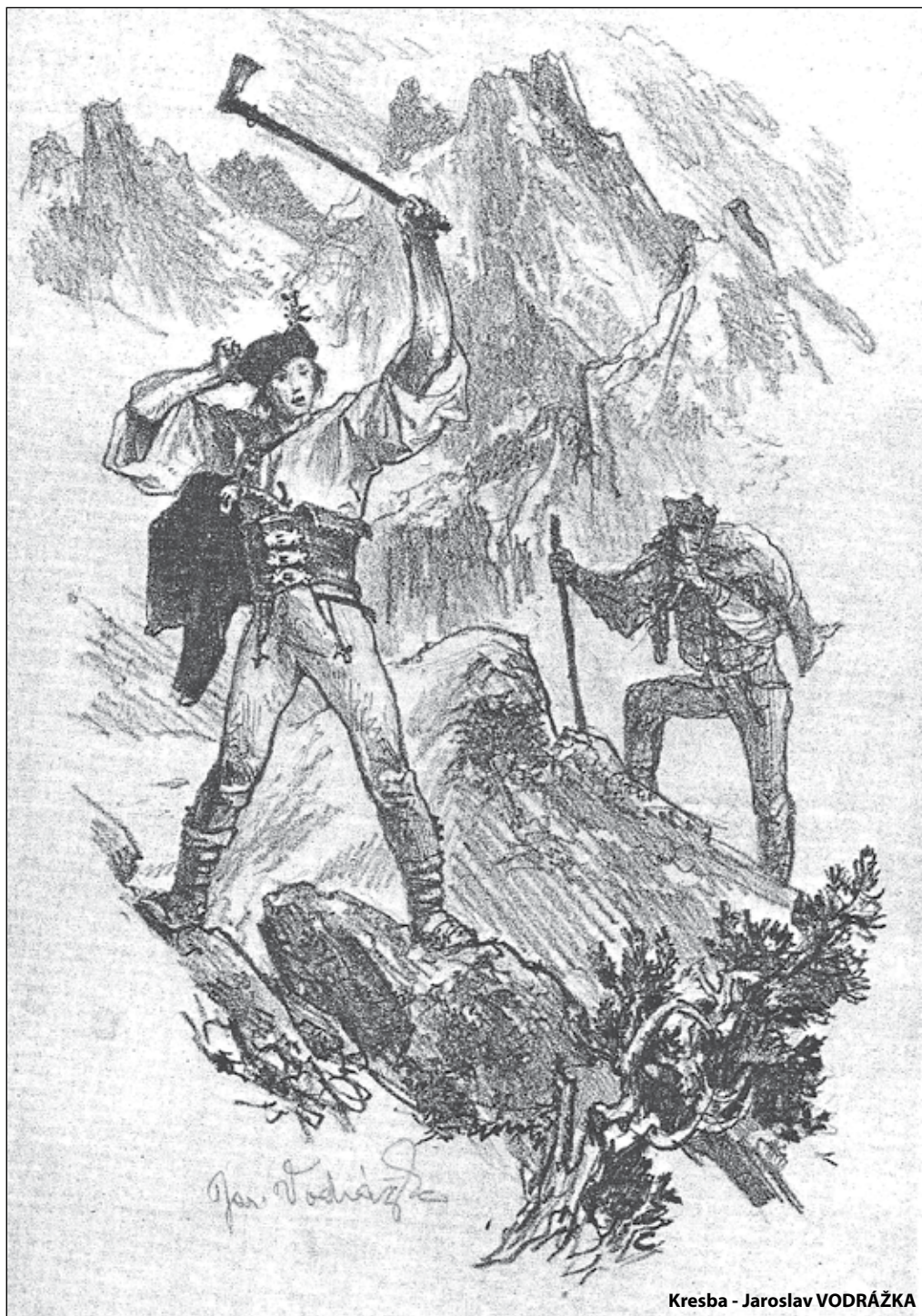

EŠTE RAZ O JÁNOŠÍKOVÝCH DŇOCH 2010

(Pohľad šéfdramaturga festivalu)

Hoci je 48. ročník medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni (29. 7 – 1. 8. 2010) už dávnejšie uzavretou kapitolou, predsa len sa ešte raz k nášmu najväčšiemu i najznámejšiemu podujatiu vrátime. Príspevok šéfdramaturga tohto renomovaného podujatia Petra Cabadaja je pokusom o komplexnejší pohľad na obsahovú podobu a súvislosti terčovského „štátneho sviatku“, na ktorý prišlo v roku 2010 zhruba 65 tisíc návštevníkov.

Kresba - Jaroslav VODRÁŽKA

V porovnaní s minulým rokom neboli Jánošíkove dni 2010 ani zďaleka v znamení optimálneho letného počasia. Záplavy z predchádzajúcich týždňov dvíhali pomyselný varovný prst a panovali veľké obavy, ako to všetko nakoniec dopadne. Chvalabohu, dopadlo to najlepšie, ako za daných okolností mohlo. Všetky hlavné i sprievodné programy sa uskutočnili v súlade s pôvodnými zámermi, propagovanými vo festivalových tlačovinách.

Organizačný štáb 48. ročníka Jánošíkových dní (JD) sa podľa potreby schádzal od konca januára a v dostatočnom časovom predstihu mohol riešiť podstatné záležitosti i rôzne detaily. V dôsledku toho sme už v máji mali vytlačené pozvánky s programom a v polovici júna plagáty, ktoré sa okamžite distribuovali na príslušné miesta. Vyše mesiaca slovenské cesty lemovalo niekoľko desiatok billboardov.

Propagácia

Autorom celkového vizuálu bol opätovne martinský výtvarník s terčovskými koreňmi Ján Novosedliak.

Propagácia festivalu má už roky rukúce svoju osvedčenú podobu, ktorej primárny cieľ spočíva v snahe dostať JD do čo najširšieho mediálneho priestoru, čo veru nie je lacná záležitosť. Hlavnými mediálnymi partnermi boli v tomto roku televízie TA3 a TVA, Slovenský rozhlas, denník Pravda, Rádio ZET a spoločnosť Gryf, partnermi televízia Patriot, Žilinská televízia, Žilinský večerník a MY Žilinské noviny. Okrem spomínaných médií sa informácie o festivale odvyšielali aj na Markíze, v Slovenskej televízii (STV), Trnavskej televízii, televízii Noe, v Slovenských národných novinách či na vlnách rádii Jemné melódie, Expres a Fajn. Prvé rozhlasové spoty sa v Rádiu ZET „nasadili“ zhruba mesiac pred začiatkom podujatia, ďalšie (vrátane televíznych) postupne.

Osobitne treba vyzdvihnúť a oceniť prístup priateľov zo Slovenského rozhlasu, ktorí pripravili viacero hutných vstupov a výstupov, odvysielaných v najsledovanejších časových pásmach. S veľkým ohlasom sa už tradične stretlo Teleráno na Markíze (27. 7. 2010, 6.00 – 8.15 h), v rámci ktorého sa formou živých hudobných vstupov (Ťažká muzika, Trio z Chotára), prípravy terčovských jedál (Emil Zajac) a rozhovorov (Marián Zajac, Peter Cabadaj) festival intenzívne propagoval.

Počas trvania podujatia sa o silnú propagáciu opätovne postarala Trnavská televízia, ktorá koprodukčnou formou odvysielala v priamom prenose piatkový, sobotňajší i nedeľný galaprogram v amfiteátri Nad bôrami.

Súhrnne sa o JD 2010 odvysielalo v televíziách a rádiách zhruba 380 minút propagácie. (Medzičasom STV uviedla filmové dokumenty Trnavskej televízie a Milana Kosca. Postupne sa tieto snímky predstavujú vo viacerých regionálnych televíziách.) Výrobu televíznych a rozhlasových reklamných spotov sme si zabezpečili vo vlastnej réžii (P. Cabadaj, M. Kosec).

V súvislosti s propagáciou festivalu nemožno obísť ani tradičné tlačoviny. V dostatočnom časovom predstihu bolo vytlačených takmer 6 000 materiálov (plagáty viacerých form-

tov, letáky, katalógy, bulletin, noviny Terchová...). Plagáty propagovali JD nielen na teritóriu Terchovej, susedných obcí, Žiliny, Oravy, Kysúc, Turca a Bratislavy, ale zásluhou obetavých a vynachádzavých nadšencov aj na ďalších miestach Slovenska, či dokonca Čieha a Moravy.

Program

Prvý festivalový deň vyplnili komornejšie ladené programy, ktoré mali vysokú umeleckú i spoločenskú úroveň (vernissáž výstavy Čo višok prejdeš, to iný kraj nájdeš, spojená s prezentáciou rovnomennej knižnej publikácie; program Ozveny Terchovej zo sveta, venovaný 430. výročiu prvej písomnej zmienky o obci). Vo štvrtok 29. 7. 2010 udelil starosta Viktor Vallo počas slávnostného zasadnutia obecného zastupiteľstva prestížnu Cenu Obce Terchová predsedovi Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) Jurajovi Blanárovi. Ocenenie malo bezprostrednú spojitosť aj so skutočnosťou, že ŽSK sa významným spôsobom angažuje pri príprave JD.

Výstava Čo višok prejdeš, to iný kraj nájdeš sa uskutočnila v priestoroch Krajského kultúrneho strediska v Žiline (Makovického dom). Čestný občan Terchovej Ondrej Demo a Rudolf Patrnčík pripravili v spolupráci so Spolkom hudobného folklóru pri SHÚ a Slovenským rozhlasom – Rádiom Regina Banská Bystrica pôsobivý program Ozveny Terchovej zo sveta. Program, ktorým vyvrcholil prvý festivalový deň, v priamom prenose odvysielal Slovenský rozhlas

Celkovo sa počas 48. ročníka JD uskutočnilo 32 programových blokov v siedmich priestoroch (amfiteátr Nad bôrami, festivalové šapitó, amfiteátr pod sochou Juraja Jánošíka, vysunutá expozícia Považského múzea a jeho areál, Kultúrny dom A. Hlinku, Kostol sv. Cyrila a Metoda v Terchovej, Makovického dom v Žiline a jeho areál). V ich rámci vystúpilo vyše 100 účinkujúcich zo štyroch krajín Európy (Slovensko, Česká republika, Rumunsko, Poľsko). Spomínaných 32 programov videlo okolo 65 000 záujemcov. Veľká, úprimná vďaka všetkým, ktorí nám aj napriek nedobrému počasiu zachovali svojou priazeň a vernosť.

Druhý festivalový deň otvoril už tradičný folklórny program v réžii Krajského kultúrneho strediska („Na Ďura či na Jána, spevom hučí dolina...“, s podtitulom Rok na dedine). Piatkový galaprogram býva pravidelne vyhradený domácim folkloristom všetkých generačných vln. Opätovne ho režijne pripravil Vincent Krkoška a mal názov „A veru Rozsutec...“ V programe zarezonovalo aj aktuálne 45. výročie vzniku FS Rozsutec.

Sobotňajšie predpoludnie sa nieslo v znamení vernissáže výstavy Grafický dizajn jubilujúceho

výtvarníka JD Jána Novosedliaka (Relaxačno-informačné centrum).

V prvej časti sobotňajšieho večerného programu sa predstavil SLUK, ktorý zavítal na JD po dlhých 25 rokoch. Pôsobivý hudobno-tanečný scénický program s názvom Sen musel uspokojiť aj toho najnáročnejšieho diváka. Hoci počas prvých minút programu intenzívne pršalo, ľudí to neodradilo. Práve naopak, a preto sa mohli stať priamymi svedkami jedinečného predstavenia, na ktoré sa bude ešte dlho spomínať.

Druhá časť sobotňajšieho galaprogramu, so symbolickým názvom Všade dobre, v Terchovej najlepšie, mala medzinárodný charakter. Zahraničie reprezentovali FS VSACAN (Česká republika) a Romafest (Rumunsko), ktorého živelnou energiou nabitú vystúpenie patrí do kategórie nezabudnuteľných programových čísel 48. ročníka JD. O atraktívnu medzinárodnú podobu sobotňajšieho večera sa budeme usilovať aj v roku 2010.

Iskrivá atmosféra už tradične sprevádzala viacero programov vo festivalovom stane. Pripomeniem aspoň vystúpenia populárnych Hnojňanov, terchovského zoskupenia T 12a či koncert skupiny Banda.

Finále JD 2010 s názvom Prechádzky po kraji bolo, podobne ako v uplynulých dvoch rokoch, v réžii ŽSK – pod záštitou a za osobnej účasti jeho predsedu Juraja Blanára. Počasie vyšlo, a tak si mohli vďační diváci plnými dúškami vychutnávať nielen príjemné letné popoludnie, ale najmä atraktívny program, v ktorom výlučne účinkovali umelci pochádzajúci z nášho kraja. Okrem folkloristov z Terchovej, Žiliny, Veľkého Rovného, Kysúc, Oravy, Turca a Liptova sa predstavili aj Miro Jaroš, skupiny Ploštín Punk a Arzén. (Dramaturgicky je záverečný program JD koncipovaný multizánrovo, čiže aj ako symbolická pozvánka na ďalšie hudobné festivaly, ktoré sa následne konajú v našej obci.) Počas nedelňajšieho popoludnia udelil župan Juraj Blanár Cenu ŽSK čerstvému sedemdesiatnikovi Viliamovi Meškovi za jeho celoživotný prínos v oblasti šírenia a propagácie ľudovej tradície nášho kraja.

Pri bilancovaní programovej zložky festivalu nemožno obísť ani zaujímavé sprievodné podujatia, ktoré pred budovou obecného úradu pripravilo Považské múzeum (Návraty k Jánošíkovi a remeslám).

Technika, scéna

V maximálnej stručnosti sa zmienim i o niektorých technických aspektoch, bezprostredne súvisiacich s našim festivalom.

Vstup do obce a parkovanie boli v uplynulých rokoch častou témou diskusií a polemík. Pred dvoma rokmi

sa vedenie obce rozhodlo upustiť od vyberania poplatkov za vstup. V tejto línii sa pokračovalo a neboli nijaké väčšie problémy.

Už vlni som napísal, že z aspektu areálu amfiteátra začína byť čoraz naliehavejšia otázka kvalitnejšieho (dostojnejšieho) sedenia v hľadisku, na čo otvorene poukazovali viacerí diváci. V roku 2010 sa situácia čiastočne zlepšila, ale k spokojnosti je ešte stále dosť ďaleko. O danej problematike pravidelne diskutujeme na rokovaniach organizačného štábu a pevne verím, že staronové vedenie obce nájde počas výkonu svojho mandátu recept na zásadnejšie zlepšenie súčasnej situácie. Všetko si však vyžaduje čas, čiže peniaze...

Neustále sa zvyšujúce renomé podujatia, ako i obrovský divácky záujem o JD (vrátane priamych televíznych prenosov, respektíve záznamov) konečne vyústil aj do scénografického riešenia jednotlivých festivalových pódii. V areáli pod sochou Juraja Jánošíka sa po prvý raz použilo nové, zaujímavým spôsobom vyriešené javisko. Autorsky sa pod toto javisko i scénografické riešenie hlavných pódii podpísal Ján Novosedliak. Spomínaný dôležitý aspekt potvrdzuje, že organizátori JD venujú náležitú pozornosť čo najväčšej profesionalizácii podujatia. (Interesantnou novinkou boli aj vyhliadkové lety vrtuľníkom, o ktoré prejavili ľudia veľký záujem.)

Pomerne veľa kritických hlasov zaznelo v minulosti ohľadom ponuky služieb pri festivalovom stane. Návštevníci i účinkujúci si sťažovali najmä na slabší výber jedál, malé porcie, chýbajúce jedlo v neskorých nočných hodinách... Hoci ani 48. ročník nebol v tomto smere ideálny, posun k lepšiemu, myslím si, určite nastal. Zlepšila sa tiež úroveň občerstvenia v amfiteátri Nad bôrami.

Pokiaľ ide o zvukovú stránku, opätovne sme využili služby firmy Prockl, ktorá patrí roky rokúce medzi absolútnu špičku. Promptné inštalovanie, respektíve premiestňovanie veľkého objemu aparatury v krátkom časovom slede niekedy spôsobovalo problémy (vrátane kvality zvuku), ale z celkového pohľadu možno túto technicky mimoriadne zložitú a nezastupiteľnú činnosť hodnotiť ako zvládnutú. Mimoriadne ťažkú robotu mali zvukári najmä počas sobotňajšieho galaprogramu, keď bolo treba po produkcii SLUK-u okamžite pripraviť javisko na druhú časť večera, ktorá vyvrcholila vystúpením Terchovského symfonického orchestra... Stále ale platí, že účinkujúci musia venovať náležitú pozornosť zvukovým skúškam, v priebehu ktorých je dostatok času na vydiskutovanie si a najmä zabezpečenie všetkých požiadaviek. Keď sa tak stane, potom bude možné

objektívne určiť konkrétneho vinníka za prípadný zvukový lapsus.

Mohol by som písať ešte viac o ďalších okruhoch, ktoré sa vzťahujú na technické aspekty a festivalové služby. Nateraz postačí konštatácia, že cestné komunikácie a prístupové cesty sa v dôsledku rôznych prác postupne vrátili do normálneho stavu, čo vytvára priaznivé predpoklady na ešte dôkladnejšie a komplexnejšie prehlbovanie kvality festivalovej infraštruktúry.

Epilóg

Záverom tohto hodnotiaceho príspevku sa mi patrí ako šéfdramaturgovi festivalu úprimne poďakovať priateľom a kolegom z organizačného štábu, všetkým našim partnerom, spolupracovníkom a obetavým nadšencom za to, že sa nám spoločnými silami opätovne podarilo pripraviť a realizovať vydarené podujatie. O nedostatkoch a nedotiahnutých veciach vieme, a tak nám nič nebráni vyhrnúť si rukávy a pustiť sa naplno do príprav v poradí už 49. ročníka Jánošíkových dní v Terchovej (28. 7. – 31. 7. 2011)

Peter CABADA

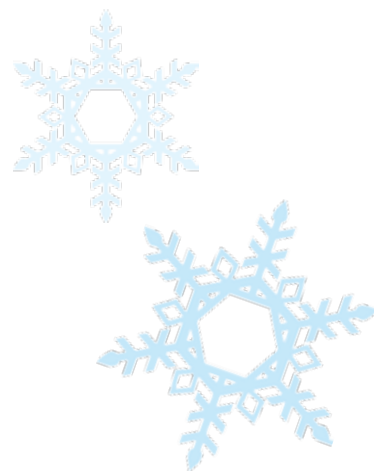

Foto - Marián ŽIŠKO

DARINA KOHÚTOVÁ-HANULIAKOVÁ

(17. 6. 1938 Terchová – 18. 5. 2006 Bern, Švajčiarsko)

operná speváčka, pedagogička, krajská aktivistka

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach našich novín seriál o popredných osobnostiach Terchovej. Ich stručné profily ponúkame na základe časového hľadiska, čiže od 17. storočia až po súčasnosť. V poradí tridsiatou prvou osobnosťou v dlhom rade bude po Jurajovi Jánošíkovi, Adamovi Františkovi Kollárovi, Jurajovi Czeiselovi, Alojzovi Chvastekovi, Františkovi Balátovi, Jozefovi Struhárňanskom, Jozefovi Bernátovi, Jozefovi Stašovi, Karolovi Skřípskom, Kolomanovi K. Geraldinim, Eugenovi Weinerovi, Milanovi Saradinovi, Jozefovi Meškovi – Kvačekovi, Štefanovi Bitterovi, Bobdanovi Blabovi, Borisovi Ivanovovi, Vincentovi Rybárovi, Ondrejovi Bobáňovi, Jozefovi Weiderovi, Vincentovi Patrnciakovi, Jozefovi Turčanovi, Jozefovi Šabovi, Mirovi Križovi, Stanislavovi Hanuliakovi, Vladimírovi Križovi, Štefanovi Patrnciakovi, Milanovi Chvastekovi, Milanovi Moravčíkovi, Viliamovi Meškovi a Miroslavovi Vallovi – Darina Kohútová-Hanuliaková.

Na jednej z platní Dariny Kohútovej, rodenej Hanuliakovej, sa nachádza text tohto znenia: „Narodila som sa v Terchovej, na Slovensku. V kraji, kde všetko živé spieva všade a pri každej príležitosti. Preto mi ľudová pieseň zostala navždy v srdci ako najčistejšie umenie.“

Platňa mala pútnický osud. „Zakotúľala sa do celého sveta a spolu s ňou putuje aj meno Terchová...“

Dnes si už len najstarší obyvatelia Terchovej spomenú na časy, keď sa v obci začala postupne rodiť populárna hudba. Jej prvé kapitoly písala svojrázna kapela Bájari, ktorá vznikla v roku 1955 (vedúcim bol Miro Križo). Na jednej veľkej estráde v Jánošíkovej

(v súčasnosti časť obce Dunajská Lužná) spievalo s Bájarmi mladé, mimoriadne talentované dievča. Vtedy nemohol nikto v sále tušiť, že Darinku z Terchovej raz bude poznať a obdivovať svet. Stalo sa!

Po skončení Vysokej školy múzických umení v Sofii (Bulharsko), kde študovala operný spev, túžila získať angažmán v Opere a Baletе Slovenského národného divadla v Bratislave. Nevyslo to; nakoniec ju prijali ako sólistku do novozriadenej opery Divadla J. G. Tajovského v Banskej Bystrici. Práve v tom období sa však D. Hanuliaková vydala a odišla za manželom do Bratislavy. Sama neskôr priznala, že nešlo o najlepšie rozhodnutie, pretože zostala bez miesta, akútne chýbali peniaze a nastali aj problémy s bývaním. Onedlho (august 1968) sa k tomu všetkému ešte pridala okupácia Československa vojskami Varšavskej zmluvy... „Myslím si, že práve to boli hlavné dôvody, prečo som sa napokon rozhodla emigrovať.“

Od augusta 1969 žila D. Kohútová-Hanuliaková vo Švajčiarsku, kde prijala angažmán v Štátnom divadle v Berne. Ešte v spomínanom roku 1969 vyhrala súťaž, ktorú vypísal Mníchovský rozhlas, vďaka čomu neskôr nahrála v Bernskom rozhlase 80 piesní

od slovenských autorov; v 70. a 80. rokoch minulého storočia nahrávala i vo Vatikánskom rozhlasu. Ako speváčka zožala nejednen úspech na prestížnych operných scénach v San Carlo v Neapoli, v La Fenice v Benátkach, publikum jej tiež nadšene tleskalo v Ríme, Cagliari, New Yorku, vo Washingtone, v Chicagu, Toronte, Monte Carle a inde. Aj v jej prípade, žiaľ, platilo, že bola známejšia vo svete, ako vo svojej rodnej vlasti.

Pred desiatimi rokmi (2000) vyšla zásluhou spolupráce s vtedajším Domom zahraničných Slovákov v Bratislave CD platňa Odkazy, na ktorej sa nachádzajú slovenské ľudové piesne v pôsobivej interpretácii D. Kohútovej-Hanuliakovej. Nemožno obísť ani angažovanie sa terchovskej rodáčky v rámci mnohostranného krajského života v slobodnom svete. Veľa ráz účinkovala nezištne, bez nároku na honorár, na rôznych slovenských podujatiach v Európe i zámorí (USA, Kanada). O jej životnom príbehu, speváckej činnosti, ako aj pedagogickej práci bol nakrútený zaujímavý dokumentárny film.

D. Kohútová-Hanuliaková zasvätila celý svoj plodný tvorivý život rozvíjaniu a propagácii ľudovej piesne a kultúry rodnej Jánošíkovho kraja. Aj v tomto ohľade išlo bezpochyby o výnimočnú osobnosť, ktorá po-

sunula terchovskú ľudovú tradíciu do širokých medzinárodných kontextov a súvislostí. Do knižnej publikácie Keď sa povie Terchová... Vyznanie rodisku, ktorá vyšla v roku 1994, D. Kohútová-Hanuliaková okrem iného napísala: „Nikde na svete som nestretla ľudí, ktorí by toľko spievali ako v Terchovej. Svoje žiale a radosti sme vyliali do ľudovej piesne a tanca – napriek každodennému utrpeniu a ľudskému žiaľu. Ved meno Terchová vzniklo od slova „tarcha“. Aby ľudia tú tarchu tak ťažko neniesli, zaspievali si a spievajú dodnes. Preto aj ja spievam a som operná speváčka, lebo som sa narodila tam – v Terchovej.“

Nezabudnuteľné ostane najmä speváčkine vystúpenie na Jánošíkových dňoch 1990, keď sa po vyše 20 rokoch mohla opätovne predstaviť doma. Spreádzalo ju vtedy voľné zoskupenie špičkových muzikantov na čele s legendárnym primášom (taktiež už nebhým) Jánom Berkym-Mrenicom starším.

Dňa 2. 8. 2006 sa v rámci 44. ročníka Jánošíkových dní uskutočnilo na pôde obecného úradu slávnostné odovzdanie Čestného občianstva Obce Terchová in memoriam Darine Kohútovej-Hanuliakovej. V zdôvodnení sa uvádza, že ide o úprimný prejav úcty a obdivu dnešných generácií Terchovcov k jej dielu, ktoré nezastupiteľným spôsobom prispelo k šíreniu a propagácii dobrého mena Jánošíkovho kraja vo svete

Peter CABADAJ

Malba - František MUCHA

Darinka Kohútová - Hanuliaková s prezidentom Ivanom Gašparovičom

Literatúra: Cabadaj, P.:

Keď sa povie Terchová...

Vyznanie rodisku. Terchová 1994, s.21;

Horčíčák, M.: Odkazy Dariny Kohútovej-Hanuliakovej.

Aby slovenská ľudová pieseň žila aj po ďalšie generácie (Rozhovor s D. Kohútovou-Hanuliakovou).

In: Slovenské zahraničie, 5, 2000, č. 12, s. 9 – 11;

Cabadaj, P.: Darina Kohútová-Hanuliaková čestnou občianskou Terchovej.

In: Terchová, 17, 2006, č. 6, s. 6.

Milan Šaradin

Začiatkom novembra uplynulo presne 100 rokov od narodenia Milana Šaradina (3. 11. 1910 Žilina – 17. 12. 1984 Terchová). Do dejín našej obce sa zapísal ako uznávaný fotograf, lyžiar, horolezec, publicista, bol autorom turistickej literatúry a sprievodcov, zakladajúcim členom Horskej služby v Malej Fatre. Túto výraznú osobnosť slovenskej horskej fotografie a horolezeckého športu si pripomenieme krátkymi vyznaniami, ktoré Milan Šaradin adresoval Jánošíkovmu kraju.

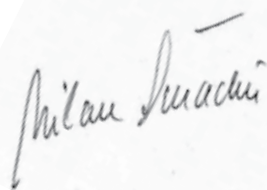
Spomienka na vzácného človeka

/Pred 100 rokmi sa narodil Milan Šaradin/

Živly pozemské sa spojili, aby vytvorili divokú malebnosť kraja Jánošíkovho. Kraje pôvabných horských hrebeňov a neporovnateľných lúbezností; kraje divokých strmín; kraje ďalekých horizontov; širokých rozhľadov a krištáľových vôd; kraje nízkych, stále zošerených tiesňav; búriacich sa vodopádov horských bystrín; kraje horských samôt a pod horami učupených dedín; kraje zvoncov a stád; kraje poniklecov a horcov. Skvostom tejto krajiny scenérie, miestom, kde osobitný charakter rozorvaných divých brál a vôd, zarámovaných mäkkosťou trávnych hrebeňov, vystupuje najtypickejšie, je **Vrátna – dolina Malej Fatry!**

Míňa sa jar, postupujúca z dolín k hrebeňom. So zvoncami stád prichádza leto a jeseň bohatstvom svojej farebnej palety zdobí pralesy bučín i široké plochy lúk. Zima ukladá belostné drapérie po konároch lesov a tiahne vlny svojej snežnej vlečky po širočizných horských úbočiach. Jedno z najkrajších našich horstiev žije svojráznym životom v lúčoch slnka, v horúčavách tíšin i v divokých poryvoch víchrov a snehových búrok. Stopy horských klincov na letných cestách vystrieda stopa lyží na zasneženom koberci jeho tráv. Malá Fatra však neprestajne stráži vrcholmi svojich hôr najkrajší klenot skalnatých brál, hvozdoz, strání, vôd i dolín, skvejúci sa kvet svojich kamenných rozprávok, **Vrátnu – dolinu Malej Fatry!**

Jánošíkov kraj bol náplňou môjho života a znamenal pre mňa najkrajšie obdobie vôbec. Dal mi vlastne všetko, čo som mohol sústavne obdivovať.

Pod Veľkým Rozsutcom

Foto - Milan ŠARADIN

Nebeská muzika oslávila 10. narodeniny rekordom

**Prečítali
sme si**

O rodisku Jánošíka sa traduje, že je tu najviac muzikantov a spevákov na meter štvorcový na svete. Ziaľ, ľudia prichádzajú a odchádzajú, takže sa dá ťažko dopracovať ku konkrétnemu číslu. Piesne však zostávajú. A práve tie sa muzikanti spod Rozsutca rozhodli zozbierať. A že ich je na tomto malom kúsku zeme skutočne najviac na celom Slovensku, potvrdili v piatok 12. novembra v Terchovej zápisom do Slovenskej knihy rekordov. Ten sa konal na slávnostnom koncerte pri príležitosti 10. narodenín Nebeskej muziky v Kultúrnom dome A. Hlinku.

Foto - Vladimír MORAVČÍK

Obec pýšiaca sa krásou Vrátnej a Dier je známa tiež svojimi ľudovými tradíciami s preslávenou terchovskou muzikou. A kto, ak nie kapela z Terchovej, by mal byť autorom ojedinelého kultúrneho rekordu? Za projektom s názvom Terchovská muzika - piesne a interpreti z kraja Jánošíka stojí Nebeská muzika spolu s obcou Terchová, Nadáciou SPP a neziskovou organizáciou Terchová pre všetkých. Kapela Nebeská muzika touto unikátnou zbierkou zároveň oslávila 10 rokov svojej hudobnej existencie.

„Chceli sme dať všetkým našim fanúšikom nejaký nezvyčajný darček,“ hovorí autor nápadu a kapelník v jednom Vladimír Moravčík.

„Tí, čo sa im páčime, už naše albumy majú, preto sme sa rozhodli darovať hudbu naživo. Zorganizovali sme netradičný koncert, spojený s pokusom o zápis do Slovenskej knihy rekordov.“ Atraktivnosť multižánrového podujatia podčiarkla účasť zaujímavých hostí ako Arzén, Stano Palúch z PaCoRa trio, výber terchovských muzík T 12a, Trombitáši Štefánikovci a, samozrejme, Nebeská muzika. Spoločnou črtou všetkých účinkujúcich bola inšpirácia folklórom.

Dva „začiatky“ Nebeskej muziky

Ako si na začiatky tejto kapely zaspomínali samotní jej členovia na narodeninovom koncerte? „Pojem nebeská muzika bol vo vzťahu k ľudovému hudobnému prejavu kraja Jánošíka známy hádam už od čias Kvočkovskej muziky. Okrem neho sa terchovskej sláčikovej hudbe zvyklo hovoriť aj buková či drevená muzika. Bez tejto tradície by sme nemali na koho nadviazať a z čoho vychádzať. To je neoficiálny a nedatovateľný začiatok. Pri našom oficiálnom hudobníckom zrode bola však, paradoxne, rocková kapela. Menovite známa terchovsko-žilinská formácia Arzén, ktorá sa, vychádzajúc z koncertných skúseností s muzikou bratov Muchovcov, rozhodla nahráť album. Autorom väčšiny piesní bol Pavol Cabadaj, ktorý nezaprel svoj terchovský pôvod a inšpiráciu čerpal v domácej tradícii. Je preto prirodzené, že si ku obohateniu akustického zvuku kapely prizval hostí z radov terchovskej folkloristickej mládeže. Z našich terajších členov sa na nahrávaní zúčastnili huslisti Ján Patrňák a Martin Dikoš. V rámci produkcie albumu sa objavila požiadavka hostí nejakú súhrnnu pomenovať. Vtedy zasiahol terchovský kultúrny polyhistor Peter Cabadaj a triu dal názov Nebeská muzika (s veľkým „N“). Toto sa udialo počas miléniového roku 2000,“ vysvetľuje Vladimír Moravčík a dodáva: „Neskôr som sa hrou na violu pridá aj (V. Moravčík), hrou na basu Andrej Dostál a sólová speváčka Ivanka Moravčíková. Pravidelným hosťom na každom koncerte je gitarista Pavol Cabadaj.“

V tomto obsadení hrávajú od roku 2002. Ďalšie roky ich pôsobenia sú putovaním za vlastnou hudobnou tvárou a výrazom. Balansovali medzi dvoma hernými žánrovými oblasťami: „zábavou“ a „umením“. Ako ľudová hudba boli ponukou tláčením k jednoduchšej zábave. Výsledkom bol síce slušný počet honorovaných hraní na firemných či súkromných akciách, ale išlo o notoricky známe a s pribúdajúcim časom a nákladou dookola sa opakujúce ľudovky do spevu a tanca. Pódiových koncertov, kde mohli vyjadriť vlastné muzikantské čítanie a názor na tradičnú hudbu, bolo ako šafranu. Od vydania druhého albumu v roku 2009 sa však rozhodli hrať svoje veci, aj za cenu menšieho počtu produkcií. „Ísť cestou vlastnej tvorby a ukázať, že hudobná kultúra Terchovej je stále živá a má čo ponúknuť, je pre Nebeskú muziku výzvou, poslaním a, ak sa to bude aspoň zopár ľuďom páčiť, tak aj naplnením,“ vyznáva sa kapelník.

Folklór, worldmusic a iné „škatuľky“

Hudobný štýl Nebeskej muziky prešiel vývojom od tradičnej terchovskej muziky až po kapelu, ktorá je dnes známa avantgardnou prácou s pôvodnými domácimi motívmi. Ak by sme to chceli vyjadriť všeobecne, „škatuľkami“, tak prešli od folklóru k etno či worldmusic. „Obrovskou devízou je náš geografický pôvod. Terchová je kraj obdarený prírodným aj kultúrnym bohatstvom s množstvom ľudových piesní. Tvorivo s nimi pracujeme, aby ešte viac vynikla ich hudobno-estetická kvalita. Do piesní

vplietame prvky rôznych svetových žánrov ako rock, folk, etno, swing či džez. Je to teda pútivé worldmusic, ale veľmi špecifické tým, že hráme výlučne terchovské piesne. To robí hudbu Nebeskej muziky originálnu a jedínu na svete! V duchu tejto filozofie sme pribrali aj ďalšie nástroje ako gitaru či perkusie. Dá sa povedať, že tradičnú ľudovú pieseň rozprávame moderným jazykom,“ vysvetľuje manažér kapely.

Úspechy a zážitky

Veľkým úspechom sú nepochybne dva vlastné albumy plus spomínané hostovanie na CD skupiny Arzén. Za týmito milníkmi nestojí len kapela, ale aj ľudia, ktorí jej dôverovali natoľko, že nezištne podporili nekomerčnú menšinovú tvorbu. Obe CD majú podobnú genézu zrodu. CD Nebeská muzika II bolo vydané zásluhou Petra Juhasa. Neostal iba pri ňom a podporil aj ďalšie aktivity kapely a technické zabezpečenie, nevyhnutné pre zámer hrať koncertné pódiové vystúpenia. „Chceme mu aj touto cestou vyjadriť veľké ďakujem,“ dodáva Moravčík.

Za cédečkou Nebeská muzika No. 1 je stretnutie muzikantov s poľským fotografom Cezary Rožalským na jednom z ich „ranných“ koncertov v roku 2003. Nakoľko sa mu páčili prvé nesmelé hudobné experimenty Nebeskej muziky, chcel si kúpiť CD. Vtedy ale ešte žiadne nemali... Tak sa ponúkol, že on ho vydá! A naozaj, cudzinec, ktorý veril slovenským hudobníkom, zastrelil celú produkciu albumu.

Rodinná kapela?

„Sme radi, že sme to vydržali 10 rokov a stále máme čo ponúknuť. Všetci sme veľmi dobrí priatelia a stretávame sa aj mimo kapely. Naše vzťahy sa stávajú rodinnými, a to doslova. V Terchovej vždy bola tradícia rodinných kapiel, no my sme začínali ako kamaráti. Teraz už mám za manželku basiarovu sestru, náš predník sa stal našim birmovým bratrancom, lebo jeho strýko je môj a basiarov krstný otec pri birmovke. Naš druhý huslista je zase krstným

otcom dcéry nášho basia. Určite o pár rokov skončíme ako pravá rodinná terchovská kapela, tak, ako káže tradícia,“ smeje sa kapelník.

Pre „nebeskáčov“ je rovnako dôležitý každý koncert – na veľkom festivalovom pódii či v malom dedinskom „kultúraku“. Ako hovoria, aj tam sú ľudia, ktorým sa ich hudba páči alebo sa im môže zapáčiť. Preto vždy idú naplno, odovzdávajú svoju muzikantskú dušu. Inak povedané, čo na srdci, to aj na sláčku. „Vrcholom sezóny je pre nás terchovská scéna – Jánošíkove dni v Terchovej. Keď hráme pred domácim publikom, máme veľký rešpekt. U nás máme najväčších fanúšikov, ale aj kritikov. Snažíme sa priniesť niečo nové, hráme premiéry našej tvorby a usilujeme sa zaujať či príjemne šokovať našich kamarátov a známych,“ prezrádza Moravčík. Nebeská muzika pravidelne koncertuje v Čechách, na Morave a v Poľsku, teda v krajinách, ktoré poznajú jánošíkovskú tradíciu a vedľa, kde je Terchová. Okrem toho už hrali aj v Maďarsku, Rumunsku, Belgicku, Taliansku, Švédsku a Španielsku.

Decénium a narodeninový rekord

Muzikanti hodnotia 10 rokov svojej kariéry pozitívne. Zarezonovali v nich najmä stretnutia s príjemnými a inšpiratívnymi ľuďmi, ktorí ich ovplyvnili a dúfajú, že je to vzájomné. „Uplynulých 10 rokov bolo plodných a som veľmi rád, že sme sa počas nich vyvíjali. Máme snahu pokračovať v tomto trende. Do budúcnosti máme veľa plánov. V prvom rade veľa tvoriť a hrať, ale nie hocičo. Cez hudbu chceme rozprávať príbehy z kraja Jánošíka. Piesne majú tú moc, že okrem príbehu v texte dokážu vzbudiť aj rôzne emócie a evokovať atmosféru. To je podľa nás silný nástroj na priblíženie storočnej skúsenosti, ktorú do piesní vkladali naši predkovia. Ďalším veľkým predsavzatím je príprava tretieho albumu Nebeskej muziky. V rámci jeho dramaturgie chceme využiť niekoľko nových a pre Terchovú neznámych postupov, čo však nechceme dopredu prezrádzať,“ vysvetľuje Moravčík.

V záujme rozšírenia našich koncertných príležitostí v zahraničí sme nadviazali spoluprácu s progresívnou umeleckou agentúrou Solis art. Aby toho nebolo málo pripravujeme na budúci rok spoločný celovečerný program s profesionálnym súborom Ondráš z Českej republiky. Tu nebudeme iba hostia, ale rovnocenní partneri, takže sa aktívne podieľame vkladom režijným aj dramaturgickým.

Jednou z vízií, ktorá už dostáva reálnu podobu, je najväčšia zbierka piesní z jednej dediny na Slovensku. Tú Nebeská muzika slávnostne predstavila na spomínanom narodeninovom koncerte, kde sa zároveň konal aj jej zápis do Slovenskej knihy rekordov. Ak čakáte hrubú knihu s notami, mylíte sa. Zbierka je nielen najväčšia, ale zároveň v celom koncepte netradičná a inovatívna – je umiestnená na stránke www.terchovskamuzika.sk. Nájdete v nej texty piesní, ich autentickú zvukovú podobu, príslušných interpretov, kolektív a ďalšie veci ako napríklad hudobné nástroje, zoznam prameňov, vedecké štúdie, notované zbierky a pod. Všetky údaje sú navzájom poprepájané, takže vždy vidíte/počujete, kto vybranú pieseň v ktorom roku ako zaspieval a zároveň, na aký nástroj tu hral, s ktorou kapelou. Toto všetko je prístupné zadarmo, nonstop, pre celý svet cez webové rozhranie. „V Terchovej máme od čias Juraja Jánošíka sklon k radikálnym riešeniam,“ usmeje sa Moravčík a pokračuje: „Takýto nekonvenčný prístup využívame nielen v hudobnej tvorbe Nebeskej muziky, ale aj pri podchytení a sprístupnení terchovskej ľudovej hudby v celej jej šírke a variantnosti.“ A koľko tých piesní zatiaľ je? Pozrite si zbierku a dozviete sa.

Martina SUKENÍKOVÁ
(Žilinské noviny, 16.11. 2010)

Foto - František MUCHA

Rodný môj kraj /I./

Ján Hanuliak v pracovni (Košice, 60. roky 20. storočia)

Meno generálmajora Ing. Jána Hanuliaka už mladším generáciám Terčovcov zrejme nič nehovorí. Tento náš rodák (nar. 23. 10. 1921) bojoval v druhej svetovej vojne po boku generála Ludvíka Svobodu v I. armádnom zbore v ZSSR, v neskoršom období bol prvým námestníkom ministra vnútra ČSSR (1971 – 1979) a vyslanec radcom v Moskve. Hoci podstatnú časť života prežil Ján Hanuliak v Čechách, kde pred 10 rokmi aj zomrel (5. 8. 2000 v Chřibskéj), na svoje rodisko nikdy nezabudol a nezanevrel. Dva týždne po pohrebe bol na základe jeho poslednej vôle popol Jána Hanuliaka rozsypaný okolo kríža na Oblaze. Iný dôkaz vzťahu k rodisku predstavujú písomné reminiscencie na Jánošíkov kraj, ktoré budeme uverejňovať na pokračovanie. Otcove spomienky – sú staršieho dáta – pripravil na publikovanie syn Vladimír Hanuliak (pracovník Slovenského rozhlasu v Bratislave).

Obec Terchovú pozná mnoho občanov našej vlasti, ale i osôb zo zahraničia. Jednak preto, že sa v Terchovej narodil legendárny zbojník Juraj Jánošík, ktorý bohatým bral a chudobným dával, a jednak preto, že obec leží v krásnej doline, ktorá je spojená úzkym priesmykom Tiesňavami s ešte krajšou dolinou – Vrátnou. Tá je zas obklopená vrchmi Boboty, Malým a Veľkým Rozsutcom, Stohom, Grúňom, Chlebom, Malým Kriváňom, Kravarským, Baraniarkami a Sokolím.

Už od Varína, ale hlavne od bránického mosta ide sa do Terchovej (smerom od Belej) krásnou dolinou. Na ľavej strane tvoria jej hranicu Martinčov a Hajasov vrch, vrchy Kykula, Okruhlica, Velhora, Mravečník a tesne nad obcou Oblaz. Po pravej strane je to hlavne Sokolie s krásnymi skalnými dolinami Chotárna a Obšivanka. No a v priamom pohľade nad Terchovou stojí vrch Úboč.

Muchovci, toho času slávni terchovskí muzikanti, spievajú: „Terchová, Terchová, jak ťa hory kryjú, ako keď nevestu do čapca zavijú...”

Touto piesňou je veľmi dobre vystihnuté polozenie Terchovej. V tejto doline niet roviny, len pár hektárov rovných plôch pred obcou.

Po oboch brehoch doliny od bránického mosta do Terchovej sú roztrúsené osady. Po ľavom boku sú to osady Martinčovia, Hajasovia,

dolín, a to Struháreň, Biely Potok a Tiesňavami spojená Vrátna. Ani tu niet žiadnych rovín. Osád je v oboch dolinách veľa (niekoľko desiatok) – v brehoch. V doline Struháreň sú to medzi inými osady Repáňovia, Mihovia, Novosadovia, Jánošovia...; v doline Biely Potok sú to Davidíkovia,

Berešovia...; v doline Vrátna je to Štefanová. Osady sú vlastne pomenované podľa priezviska toho, kto tam dostal od panstva, ešte za feudalizmu, pridelený kus lesnej plochy. Les potom vyklčoval a mal tam malú roličku. Keď sa menoval

Ján Hanuliak a prvý československý kozmonaut Vladimír Remek

Petrovia, Mučkovia, Štefkovia, po pravom brehu zas Mažgutovia, Belovia, Kobrtkovia, Staňovia, Meškovia a na rovinke pri ceste Vyšné a Nižné Kamence. Už ich pomenovanie naznačuje, že tam je veľa kamenia, ktoré donáša voda z hôr, keď sa rozvodní. Zo samotnej obce Terchová pokračuje ďalej viac

Staňo, tak vznikla osada Staňovia, keď Meško – Meškovia, Novosad – Novosadovia a podobne. Niekde však vznikli usadlosti rovnakého mena, a tak sa muselo dať ešte bližšie pomenovanie, aby sa osady od seba odlišili. Príkladom je osada Repáňovia, ale aj osada Repáňovia Pod skalou.

V okolí osád mali občania svoju roľu. Bolo to niekoľko úzkych pásov (švíkov) v brehu. Vôbec, po ľavej strane i po pravej strane, pri ceste do Terchovej, boli brehy posiate malými terasovitými roličkami. Ale tieto roličky sa nachádzali aj hore, teda na vrchoch; či už na Martinčovom, Hajasovom, u Mučkov alebo na Oblaze. Úboč mala taktiež na svojom vrchole malé roličky, ktoré sa ťahali až pod vrch Pupov. Neúrodná pôda však zvykla dávať len veľmi málo a robiť sa na nej muselo veľa...

Žil som v Terchovej do svojich 14 rokov. Len počas prvých rokov môjho života som ale mal čo ješť, ináč som žil vo veľkej biede. Bol som viac hladný než polosýty (sýty len na Vianoce, v Štedrý deň a na Veľkú noc). Otec ma častokrát bil pre nič za nič (veľa pil), no i napriek tomu, keď mám možnosť, vždy sa veľmi rád vraciam do rodnej obce.

Často spomínam práve na rôzne drobné príhody z detstva, na hry v škole alebo pri pasení kráv. Nie je v okolí takého kopca, kopčeka, vrchu, ktorý by som nebol v mladosti prešiel, či už pri hľadaní húb, chystaní dreva (hlavne na zimu), pasení kráv alebo ako nosič ruksakov rybárom, turistom či lyžiarom – napríklad na Kriváň, Chatu pod Chlebom, na Grúň, Chatu pod Rozsutcom alebo len po doline Vrátna. Nie jeden raz som za 5 korún niesol ruksak z Terchovej na Kriváň a späť, hoci som bol vtedy len malým chlapcom. Dnes skoro až na Kriváň jazdí výťah priamo z doliny! Keď sa na ňom veziem, pozerám na tie „pirte“ (chodníčky), ktorými som chodieval na spomínaný vrch. Verte, bola to na malého chlapca drina, ale rád si na to spomínam. Všetky tieto kopce, kopčky, vrchy a doliny mám rád. Prirástli mi k srdcu a vždy, keď prídem do Terchovej, prichádzam

„domov“, pričom na niektorý z nich si ešte vyjdem, pravda, dnes už hodne za pomoci auta a výťahov. Cítim sa tu akosi lepšie, pokojnejšie.

Mal som možnosť vidieť kus sveta, a to nielen v Európe, ale i Ázii a Amerike. Všade je veľa krásy, ale najkrajšia pre mňa a verím, že i pre ostatných Terchovcov, ktorí majú túlavé „bagandže“, je len naša rodná obec Terchová s jej dolinami, vrchmi,

v osade Petrovia, tak v lete podvečer dievčatá – i moja staršia sestra Amala – odišli na briežky (vyvýšenina vedľa osady) a spievali naše terchovské. Hneď sa ozvali dievky od Meškov, od Staňov, ba niekedy boli počuť spievať dievky až od Mažgutov, hoci to bolo aj vzdušnou čiarou dosť ďaleko. Spev sa niesol dolinou. Viete, aké to bolo krásne? Ešte i dnes, keď zaspievajú terchovské dievčatá, spomínam

na spev mojej sestry na briežkoch. Mládenci spievali len na muzikách (tak sa menovala zábava, kde hrali terchovskí muzikanti), po dedine a v osadách večer, keď išli za „dievčaty“ (po našom „na vohľady“).

No a terchovská muzika? Tu som mal a mám vždy rád. Keď terchovskí muzikanti zahrajú, prejde žiaľ, človek sa rozveselí alebo aspoň vyslobodí zo smútku. A keď má človek radosť, tak muzika ju znásobí. Ja si ešte pamätám na slávnych muzikantov Kvočkovcov, Rybárovcov, chýrneho basistu Bobaňa (môj spolužiak)... Takýchto skupín muzikantov (predné husle, kontra, basa, niekedy harmonika, heligónka jednoradová – po terchovsky „mešky“) bolo vždy v Terchovej niekoľko. Niektoré boli vynikajúce a dlho sa držali spolu. Mám muziku a piesne terchovských muzikantov (Rybárovci, Muchovci) nahraté na gramofónových platniach

a magnetofónových páskach. Vždy, keď mám radosť alebo, na druhej strane, sa akosi necítim dobre, si pustím tieto nahrávky a hneď mi je lepšie. Spievam spolu s terchovskými chlapmi na plné hrdlo, až sa to u nás na chalupe, ale aj okolo nej pekne ozýva. Cítim sa, ako by som bol doma – v Terchovej, hoci som od nej niekoľko stoviek kilometrov vzdialený.

Ján HANULIAK

Fotoarchív Vladimíra HANULIAKA

Ján Hanuliak v terchovskom kroji
(Zľava: Pavol Martvoň a Ján Hanuliak okolo roku 1937)

kopcami i so skalím, čo voda z vrchov do doliny prináša. Viete, aký je to krásny pohľad a pocit vidieť z vrchu Oblaza, ako v podvečer začína blikať v oknách chalúp?! To zažívali lampy. Pravda, dnes to už nevidieť, pretože existuje elektrické osvetlenie. Oblaz už dávno nie je holým kopcom, ale zarastený krásnymi borovicovým lesom.

A tie krásne spevy našich dievok! Keď som býval u starej materi

Folklórny súbor Rozsutec zo Žiliny, ktorý založil terchovský rodák Miroslav Vallo, oslávil prednedeľným 45. výročie svojho vzniku. Pri príležitosti tohto jubilea vyšla publikácia, do ktorej prispeli viacerí folkloristi, osvetoví aj kultúrni pracovníci. Medzi textami nechýba ani príspevok šéfdramaturga Jánošíkových dní Petra Cabadaja.

Ked' mám písať o FS Rozsutec, nemôžem byť neosobný. Sme prakticky rovnako starí (alebo azda ešte stále rovnako mladí?), poznám sa – či poznal som sa – veľmi dobre s viacerými jeho bývalými členmi, roky rokúce pravidelne spolupracujeme počas terchovského „štátneho sviatku“ Jánošíkove dni... Vlastná pamäť, skúsenosť i osobné zážitky má hádam oprávňujú napísať, že ide o špičkový súbor, ktorého repertoár odráža bohatstvo ľudovej tradície všetkých významnejších folklórnych regiónov Slovenska. Jednotlivé tanečné a hudobné čísla v interpretácii „rozsutčiarov“

vychádzajú z dôkladnej znalosti historického základu, rešpektujú regionálnu podobu i pôvodný tematický rozmer. Vo výslednom tvare ide o pôsobivú syntézu, v rámci ktorej sa harmonicky prelína štýlová a regionálna rôznorodosť.

Pred pár rokmi som napísal, že FS Rozsutec je pomenovaný podľa najkrajšieho vrchu pohoria Malá Fatra. Už len z tohto uhla pohľadu je zákonité, že v jeho repertoári má osobitné postavenie originálna terchovská muzika, spev a tanec. Ako rodený Terchovec musím oceniť dlhoročné zásluhy súboru

na rozvíjaní odkazu ľudového kultúrneho dedičstva Jánošíkovho kraja. V tejto súvislosti som si vždy vážil celkový profesionálny prístup, nasadenie a vysokú interpretačnú kvalitu. Ani sa veriť nechce, že je to tak už 45 rokov!

Dobrá značka, nevyčerpatelná energia, tvorivé smerovanie, ako aj široký umelecký potenciál členov FS Rozsutec jasne naznačujú, že oslava aktuálneho výročia bude len krátkych nadýchnutí sa do ďalších výziev.

Peter CABADAJ

Milý jubilant Folklórny súbor Rozsutec

Ako by to bolo, keby jubilujúci FS Rozsutec neprišli pozdraviť a zablahoželať pri príležitosti 45. výročia jeho vzniku aj Terchovci spod vrchu Rozsutca. Meno tohto majestátného, krásneho a inšpiratívneho končiara v Jánošíkovom kraji, ktorý ste si prevzali do svojho názvu, je už skoro polstoročie silným pojmom na slovenskej i medzinárodnej folklórnej scéne. Ste nositeľmi i šíriteľmi tradícií, hodnôt aj krásy vychádzajúcej z dlhého radu generácií, ich života a vzťahu k dedičstvu otcovizne. Vaša originálna prezentácia hudby, spevu, tanca očarila a nadchla tisíce vďačných divákov na slovenských i svetových

javiskách. Pri tejto príležitosti musíme spomenúť aj predstavenia na terchovských javiskách, ktoré najmä počas Jánošíkových dní vedú rozprúdiť krv v žilách každého jedného návštevníka. Vo vašich umeleckých žilách vždy bolo a stále je cítiť terchovskú krv, ktorá sa prejavovala i prejavuje v osobnostiach, pochádzajúcich z Terchovej. Tie dodávajú súboru originálnu a nezameniteľnú esenciu. Vrch Rozsutec je pre mnohých, nielen Terchovcov, večná a nevyčerpatelná inšpirácia. Nech je tak aj v prípade nášho oslávenca – FS Rozsutec!

To vám želajú vďační Terchovci.
V Žiline 18. 11. 2010

SOKOLI

Na holi, na holi,
sedeli sokoli.
Hľadeli do vatry,
mládenci jak patrí.

Vo rukách valašky,
kol pásu opasky,
pištolôčky dvoje ...
To terchovská svojeť.

Budú oni zbíjať,
palenôčku píjať.
Rozdávať chudobe,
nežiť viac v porobe.

Zbehnú do doliny,
ovečky za nimi.
Vyzvrtajú dievča,
krčmu si ovenčia.

Ovenčia z čečiny
z doliny Peklíny.
Ešte raz si dupnú,
potom oni usnú.

Vyspia sa do vôle,
vrátia sa na hole.
Zapália si vatru
ponad našu Fatru.

Na holi, na holi,
sedeli sokoli.
Hľadeli do vatry,
synovia jak patrí.

Kamil MURÁŇ
Terchová 27.11. 2009

Pred 70 rokmi sa narodil Svetozár Stračina

ZAČIATKOM DECEMBRA 2010 BY SA BOL DOŽIL 70 ROKOV RENOMOVANÝ HUDBNÝ SKLADATEL, ETNOMUZIKOLÓG A VÝRAZNÁ OSOBNOSŤ SLOVENSKEHO HUDBNÉHO ŽIVOTA V MINULOM STOROČÍ SVETozár STRAČINA (3. 12. 1940 MARTIN – 26. 2. 1996 BRATISLAVA). Vďaka početným hraným a televíznym filmom, pásmam, rozhlasovým programom či platniam môžu neopakovateľnú majstrovu hudbu obdivovať aj dnešné generácie divákov a poslucháčov. Osobitne priateľský vzťah mal umelec k Terchovej; navštevoval ju a nejednu raz spolupracoval s tunajšími muzikantmi na zaujímavých projektoch. Osobnosť Svetozára Stračina si pripomenieme riadkami, ktoré napísal na obal platne UŽ TERCHOVCI IDÚ (1985). Ten istý text bol uverejnený aj v knihe VTEDY V JÁNOŠÍKOVOM KRAJI – TERCHOVSKÉ FOTOGRAFIE EUGENA LAZIŠTANA (MKS TERCHOVÁ 1997, s. 14).

**Terchová, Terchová, jak t'a hory kryjú,
ako keď nevestu do čapca zavijú...**

Tak ospevuje rodnú obec František Mucha, jeden z výrazných hudobníkov z Terchovej.

Neobyčajne krásna príroda obklopuje obec plnú svojráznych ľudí, ktorých charakterizuje niekedy až drsná priamosť, humor a svojbytná hudobná kultúra.

Terchovská hudba (sami ju nazývajú „nebeskou“) predstavuje jeden z najstarších prejavov „drevenej“ (sláčikovej) hudby na Slovensku. Vyzdvihovanie zbojníckej tradície v minulosti viedlo k zdôrazňovaniu naivného siláctva. Zabúdalo sa pritom na veľké bohatstvo lyrických piesňových prejavov (trávníc,

uspávaniek, balád, pastierskych piesní), ktoré sú rovnocenným umeleckým prejavom Terchovcov.

Práca folklórnej skupiny, vedenej Rudolfom Patrnciakom, sa úspešne snaží zrovnoprávniť všetky hodnotné prejavy hudobného folklóru. Za vlastný výskum, citlivý výber piesní a ich adekvátne umelecké uvedenie na scéne získala skupina mnohé ocenenia. Táto obetavá práca je akýmsi splatením dlhu lyrickejšie ladeným piesňam, neprávom odsúvaným do úzadia.

Svetozár STRAČINA (1985)

Zomrel Milan Ferko /14. 12. 1929 Velké Rovné – 25. 11. 2010 Bratislava/

V posledných novembrových dňoch zomrel vo veku nedožitých 81 rokov popredný slovenský spisovateľ, scenárista, publicista a redaktor Milan Ferko. Vedeli sme, že je už dlhšie zdravotne indisponovaný. Z uvedeného dôvodu sa nemohol zúčastniť ani na tohtoročných Jánošíkových dňoch. Vedenie obce ho pozvalo a všetkým nám bolo veľmi ľúto, že neprišiel. Nikto však vtedy netušil, že sa už nikdy nestretneme...

M. Ferka spájalo s Terchovou silné puto. Dlhé desaťročia sa živo zaujímal o jej ľudovú tradíciu, bol ctiteľom „nebeskej“ muziky a dôverným znalcom tunajších starých piesní i historiek, ktoré dokázal neopakovateľne prerozprávať. Najvýraznejšie však našu obec preslávil monumentálnym trojväzkovým historicko-dobrodružným románom Jánošík z roku 1978. O románovú podobu národného hrdinu požiadal autora vydavateľstvo Mladé letá po zistení, že vtedajšia mládež údajne nemá k dispozícii vhodný, realistický obraz slávneho terchovského rodáka. A M. Ferko hneď vedel, že musí nájsť nový kľúč, ako „odomknúť“ vždy atraktívnu a lákavú jánošíkovskú tematiku. Cesta za epickým stvárnením príbehu Juraja Jánošíka však zďaleka nebola jednoduchá. Prozaik počas nej navštívil všetky autentické miesta spojené so zbojníkovým životom, študoval v početných archívoch a múzeách na Slovensku, v Poľsku, Maďarsku a Rakúsku,

prečítal úctyhodné množstvo domácej i zahraničnej literatúry.

„... Slovom – vo svojich historických románoch som nastolil u nás málo uznávaný kurz

historickej vernosti, pravda v duchu známeho, 'história je pre mňa klinec (ja by som dodal – aj rámy), na ktorý zavesím svoj obraz'. Inak povedané: nič nie je pravda, čo si nevymyslím, no v duchu logiky dejinných udalostí,

spoločenského rozvrstvenia a konania hrdinov.“ (M. Ferko, 1989)

Ako svetaskúsený a rozhladený spisovateľ si M. Ferko uvedomoval, že dobrý výmysel sa v pamäti národa udrží dlhšie než exaktná pravda. V tejto súvislosti zvykol často pripomínať české mýty o praotcovi Čechovi, kňažnej Libuši, dievčenskej vojne a pod. Pokiaľ ide o Jánošíka, nemožno tiež obísť skutočnosť, že vďaka autorovej iniciatíve bol jeho úspešný rovnomený román preložený do viacerých svetových rečí – dokonca i do maďarčiny!

Niekoľko týždňov pred svojou smrťou mi M. Ferko poslal list, v ktorom vyslovil nádej, že sa na Slovensku nájde niekto, kto vydá ešte raz jeho knižného Jánošíka – pre dnešné mladšie generácie čitateľov. Žiaľ, nebolo mu súdené dožiť sa toho. Vždy však bude platiť, že spisovateľove bohaté literárne dielo je pevne ukotvené v našom národnom organizme. Alebo povedané a napísané inak: Milan Ferko zásadne prispel k tomu, aby náš národný organizmus netrpel nedostatkom sebavedomia a hrdosti. Za to mu patrí veľká, úprimná vďaka, obdiv a uznanie.

**Milan, odpočívaj v pokoji
a nech Ti je slovenská zem ľahká!**

Peter CABADAJ

JUBILUJÚCE RODISKO JÁNOŠÍKA

Je málo ľudí na Slovensku, čo o nej nepočuli či nečítali. Ba čoraz menej je takých, čo v nej nepobudli aspoň pár hodín a či skôr dní. Aj vďaka bezprostrednej blízkosti nádhornej fatranskej prírody; jedinečnému folklóru obsiahnutému i v medzinárodnom festivale Jánošíkove dni; podujatiu venovanému odkazu svätých Cyrila a Metoda, s epicentrom v najväčšom slovenskom kostole zasvätenom práve našim vierozvestom; Jasličkovej pobožnosti počas blížiacich sa najkrajších sviatkov roka... Rodisko Jánošíka, rázovitá Terchová, si v tomto roku pripomína 430. výročie prvej písomnej zmienky. Takto vzdialenú históriu si v obci dokážu už dlhé roky pripomínať i množstvom kultúrnych a spoločenských podujatí, vychádzajúcich v mnohom práve z tradície, za organizovaním ktorých stojí – spolu s kolektívnym duchom Terčovcov – dvojica ľudí. Dlhoročný riaditeľ tamjšieho kultúrneho strediska Rudolf Patrňčiak a šéfdramaturg Jánošíkových dní Peter Cabada, ktorého čitatelia Slovenských národných novín poznajú aj ako literárneho historika a publicistu. V rozhovore nám o jubileu i kultúrnom „podhubí“ Terchovej prezradili viac.

Kultúrny život v obci, veľakrát zastrešovaný aj „úradom“, ktorý už dlho a úspešne vediete, je mimoriadne bohatý. Mohli by ho Terčovcom závidieť i mnohé mestá a mestečky na Slovensku. O kmeňových podujatiach sme už písali v inej časti, prezradte nám, kde je podľa Vás ukrytý hlavný kultúrny potenciál Terchovej a jej obyvateľov?

Rudolf PATRŇČIAK: Hlavný kultúrny potenciál Terchovej a jej obyvateľov je ukrytý v tradícii.

Odkiaľiva ľudia pod Rozsutcom mali radi muziku, spev a umenie ako také. Veď sa aj hovorilo a hovorí dodnes – čo Terchovec, to muzikant, alebo že každý druhý v Terchovej hrá na nejaký hudobný nástroj, spieva či tancuje, a každý prvý píše básne. Ľudové umenie preslávilo Terchovú (samozrejme okrem nádhornej prírody) nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Tam, kde je vzťah, ľahko sa preniká aj iným druhom umenia.

Osobnejšia otázka. Dlhú sme Vás vnímali ako hudobníka hrajúceho v LH bratov Muchovcov, s ktorými ste prebrázdili kusisko sveta. Navštívili ste mnoho krajín a v nich i krajanov. Ktoré stretnutie Vám azda najviac utkveto v pamäti?

Rudolf PATRŇČIAK: Najviac náhodné stretnutie s naším rodákom, teraz misionárom v Papui – Novej Guineji, pátrom Petrom Dikošom, SVD,

v austrálskom meste Sydney. Keď sme prišli do Austrálie, chceli sme sa s ním skontaktovať, ale nepodarilo sa nám to. Potom sme v rámci turné prišli aj do Sydney a náhoda nás dala

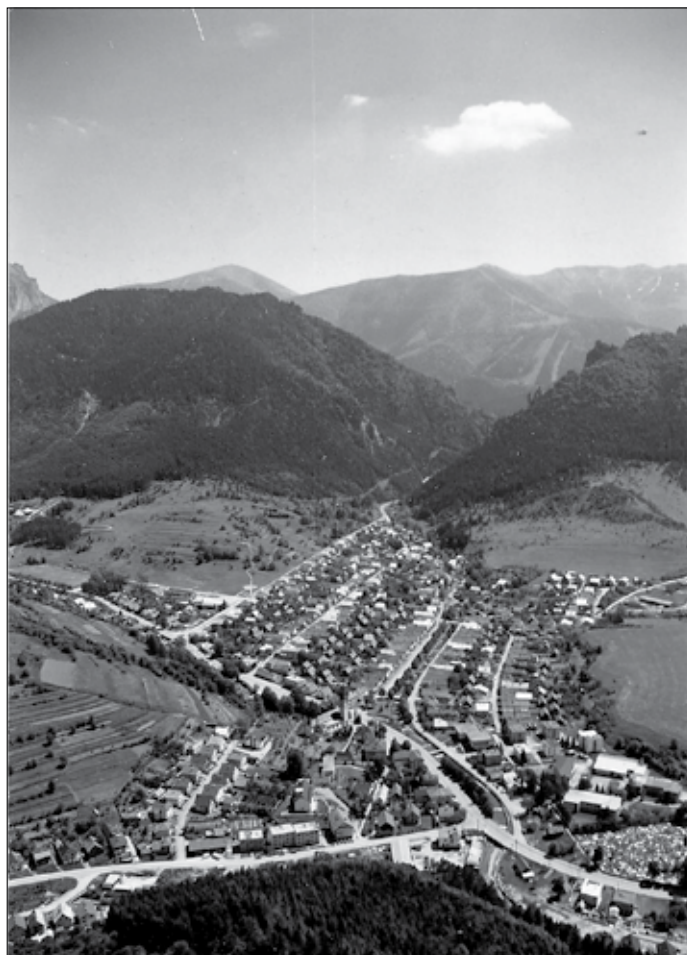
Rudolf PATRŇČIAK: Terchovská muzika je výnimočná svojou archaickosťou, rytmikou, melodickou jednoduchosťou a výbušnosťou. Samozrejmosťou je, že všetci

muzikanti sú aj dobrými spevákmi, improvizátormi a vedia skladať texty piesní v danom čase na aktuálnu tému. Je to, takpovediac, ľudový rock and roll.

Vaše meno sa spája s mnohými terchovskými kultúrnymi a spoločenskými aktivitami, ktoré sa „vynorili“ azda už pred dobrými dvadsiatimi rokmi. Viaceré z nich pretrvali a rozvíjajú sa i dnes, za všetky spomeniem aspoň Cyrilometodské dni. Skúste „zaloviť“ v pamäti a spomenúť si na časy, keď sa v Terchovej začal budovať kapitalizmus. Úmyselne som do otázky vsunul názov jednej z Vašich kníh...

Peter CABADAJ: V hektickom ponovembrovom kvase, konkrétne vo štvrtok 1. 2. 1990, sa ujali najvyšších terchovských funkcií traja mladí, ambiciózni muži. Ich vekový priemer predstavoval niečo vyše

27 rokov a viaceré dobové noviny (dokonca aj české, keďže sme žili v spoločnom federálnom štáte), rozhlas i televízia zvykli uvedený fakt nezriedka zvýrazniť. (Ako tajomník miestneho národného výboru som bol z tohto triumvirátu najmladší). V každom prípade išlo o zaujímavú a najmä netradičnú funkcionársku trojku. Niekoľko rokov sme žili a pôsobili mimo Terchovej, mali za

dohromady. Strávili sme spoločne krásne chvíle, zahráli sme si spolu, zaspievali, zaspomínali na Terchovú a poplakali si. Dokonca sme slávili aj spoločnú slovenskú svätú omšu!

Terchovská muzika je fenomén medzi odborníkmi i laikmi. Čím je podľa Vás výnimočná v porovnaní s ostatnými prejavmi hudobného folklóru na Slovensku?

sebou rozdielne životné skúsenosti, štúdium či prax v príslušnom odbore. Pred sebou sme však videli primárny spoločný cieľ: urobiť všetko možné i nemožné, aby sa naše rodisko stalo modernou prosperujúcou obcou, plne absorbujúcou svoj tradičný duchovný, kultúrny, osobnostný a prírodný potenciál. Už v marci 1990 začal vychádzať mesačník Terchová – prvé porevolučné dedinské noviny s takouto periodicitou na území federácie! –, na prelome júna a júla toho istého roka „sa narodili“ Cyrilometodské dni, zásadným spôsobom bola zmenená dramaturgia Jánošíkových dní, rozvinula sa systematická vydavateľská činnosť (edičné série Terchovská poézia, Túlavé krpce, Terchovec), postupom času začali vznikať ďalšie väčšie i menšie podujatia rozmanitého zamerania, intenzívne napredoval cestovný ruch, neustále sa menil a mení doteraz celkový vzhľad obce... Práve prelomové roky 1990 – 1992, plné nových nádejí, romantického entuziazmu a nezištnej roboty, reflektuje moja knižka Keď sme v Terchovej budovali kapitalizmus, ktorú vydalo, ako ináč, Miestne kultúrne stredisko v Terchovej (1992).

Za všetkým hľadaj ženu, hovorí klasik. My hovoríme, za všetkým hľadaj ľudí. Spomeňte si na výnimočné osobnosti novodobej terchovskej histórie i súčasnosti, bez ktorých by nevznikol „terchovský zázrak“ prelomu 20. a 21. storočia...

Peter CABADAJ:

Už niekoľko rokov spracovávam pre obecné noviny cyklus Osobnosti Terchovej. Doposiaľ som pripravil 30 profilov ľudí, ktorí v rôznych historických obdobiach (od 18. storočia po súčasnosť) významným spôsobom reprezentovali a propagovali túto obec a jej okolie. Ide o

popredných muzikantov, folkloristov, literátov, výtvarníkov, fotografov, filmárov, ale aj kňazov, vedcov, učiteľov, politikov, športovcov, manažérov... Popri osobnostiach nadregionálneho významu (Juraj Czeisel, Koloman Kolomi Geraldini, Jozef Stašo, Milan Šaradin, Alojz a Milan Chvastekovci, Viliam Meško, Vladimír Ondruš, František Mucha, Rudolf Patrňiak a iní) sa Terchová môže pochváliť aj medzinárodne známymi a uznávanými menami (Juraj Jánošík, Adam František Kollár, Jožo Weider, Karol Skřípský, Darina Kohútová-Hanuliaková). Vždy som sa snažil (nielen v Terchovej, ale i v celoslovenských reláciách) o to, aby sme si dôstojným spôsobom pripomínali odkaz a posolstvá ľudí, na ktorých dielo nadväzujú súčasné generácie. Ide o dôležitý prejav spolupatričnosti a kontinuity, pretože len prirodzené vzájomné prepájanie a spájanie minulého so súčasným, tradičného s moderným, individuálneho s kolektívnym, domáceho s medzinárodným nás posúva do kvalitatívne novej roviny kultúry života. Pevne verím, že časom spomínaný seriál Osobnosti Terchovej vyústi do knižnej podoby a Terchová sa tak stane (opätovne) prvou dedinou na Slovensku, ktorá bude mať vlastný reprezentačný lexikón slávnych rodákov, respektíve ľudí, čo s ňou spojili svoje životné osudy –

spolu ich bude minimálne 60!

Čo to znamená Made in Terchová?

Peter CABADAJ: Pred 20 rokmi sme v Terchovej naštartovali proces, ktorý posunul vnímanie a najmä možnosti regionálnej kultúry do (pôvodne) netušených rozmerov a súvislostí. Osobitne by som chcel aspoň v krátkosti vyzdvihnúť historickú kontinuitu a rolu individuálnej identifikácie s obecným, respektíve tradičným génom (duchom miesta), v ktorom sa harmonicky prepája i prelína hrdosť na vlastný pôvod a sebavedomie s autorskou reflexiou. Konkrétnym výsledkom je prezentácia rozmanitej škály aktivít a činností s neskrývanou ambíciou ponúknuť „urbi et orbi“ svoj kraj ako interesantné miesto, kde (kreatívne nadväzujúc na bohatú minulosť) existuje živá kultúra a dynamicky pulzujúca súčasnosť. Naplno prežitá dvadsaťročná terchovská skúsenosť nás obohatila o nové vnímanie hľadania a nachádzania pozície kultúry v spoločnosti i vo vedomí konkrétneho človeka. Všetkých, čo sme sa na tom akýmkoľvek spôsobom podieľali, hreje pocit a poznanie, že značka Made in Terchová má svoju silu, kredit a širokú domácu i medzinárodnú rezonanciu.

Za rozhovor ďakuje **Igor VÁLEK**
(Slovenské národné noviny, č. 46/ 2010, s.7)

Recepty na tento čas

Vianoce – čas radosti sa blíži. Veru, čas radosti sa približuje; či sme veriaci alebo neveriaci, cítime ich všade okolo seba, dávajú o sebe vedieť na každom kroku. Tie krásne sviatočné dni a vianočné symboly vháňajú do ľudí silu, radosť a štedrosť, ktoré v nás ešte dlho pretrvávajú aj po Vianociach. I keď sa nám možno zdá, že naše Vianoce sú chudobnejšie ako tie niekdajšie, nemusí to byť celkom pravda. Záleží len od nás, ako si ich dokážeme pripraviť a v akej atmosfére ich prežijeme. Podstatné však je, aby boli sviatkami pokoja a radosti. K radosti a spokojnosti nás povzbudzujú aj vianočné symboly.

Zelená farba stromčeka, to je obnova, nádej, nesmrteľnosť, večný život.

Zelené vetvičky a imelo majú chrániť príbytok pred zlom a prinášať šťastie.

Hviezda na vrchole stromčeka je symbolom duchovného svetla. Poukazuje na narodenie Ježiša Krista v Betleheme.

Zvončeky a zvony nás upozorňujú, že nastal čas, ktorý treba venovať Bohu. Poďakovať sa za Jeho pomoc a dary, ktorými nás obdaríva, ale tiež počúvať toho druhého.

Darčeky nám pripomínajú najväčší dar; aký ľudstvo od Boha dostalo – svojho Syna, ktorý sa obetoval za nás.

Želám vám všetkým radostné a požehnané Vianoce a do Nového roka 2011 veľa zdravia, šťastia a spokojnosti.

K tomu, samozrejme, pripájam niekoľko sviatočných receptov.

Vianočné opekanice so slivkovou omáčkou, posypané mletým makom a opraženými vlašskými orechmi

Suroviny: 1 menší balíček opekancov (dostať ho kúpiť takmer v každom nákupnom centre), 20 g masla, 3-4 lyžice medu, 3 lyžice kryštálového cukru, 1 dcl sladkého mlieka,

2-3 lyžice slivkového lekváru, 200 g mletého maku, 100 g mletých vlašských orechov, voda podľa potreby.

Postup: Približne 1 a ½ l vody dáme zovrieť a vložíme do nej opekanice. Rýchlo ich vo vode poobraciame, dierkovanou varechou opekanice vyberieme, položíme

do nejakej nádoby a zakryjeme, aby zmäkli. Roztopíme si maslo, pridáme cukor, med, mlieko a lekvár. Všetko spolu prevaríme a horúce nalejeme na opekanice. Pridáme mletý mak a premiešame. Naporcujeme na malé dezertné tanieriky a jednotlivé porcie posypeme cukrom.

Vianočná kapustnica s hubami a uvarým vajcom

Suroviny: sušené huby, bravčová masť, mletá červená paprika, polohrubá múka, cesnak, cibuľa, soľ, bobkový list, rasca, smotana na varenie, uvarené vajčička (pre každého člena rodiny ½.), kyslá kapusta, voda, podľa chuti ocot a cukor.

Postup: Najprv si s horúcou vodou sparíme sušené huby a necháme ich na chvíľu postáť. Očistenú cibuľu pokrájame nadrobno a orestujeme na masť, pridáme mletú červenú papriku, zalejeme potrebným množstvom vody, pridáme kyslú kapustu, soľ, rascu, bobkový list, očistený cesnak a všetko privedieme do varu. Medzitým vyžmýkame sušené huby, môžeme ich aj trocha posekať, a pridáme variť do kapustnice. Po 30-40 minútach varenia kapustnicu zahustíme múkou a smotanou a necháme ešte mierne prevrieť 8-10 minút. Hotovú kapustnicu môžeme dochutiť octom a cukrom. Zvlášť si uvaríme a ošúpeme vajčička. Horúcu kapustnicu naporcujeme do tanierov a do stredu položíme ½ vajčička. Ku kapustnici podávame chlieb alebo domáci kysnutý biely koláč.

Vianočná rybacia polievka – rýchla a chutná

Suroviny: 1 cibuľa, 1 mrkva, kúsok zeleru, 1 menší petržlen, 2-3 lyžice olivového oleja, 2 rybacie bujóny, 1-2 strúčiky cesnaku, soľ, štipku vegety, trochu posekanej petržlenovej vňate (pažítka alebo petržlenu), 2-3 plátky rybieho filé, voda, vo vode zvlášť uvarené 1 malé 100 g vrecúško ryže, trochu strúhaného muškátového orecha.

Postup: Všetku očistenú zeleninu aj cibuľu pokrájame na drobné kocky. Pridáme olej a približne 10 minút všetko orestujeme v zakrytom kastrole. Ďalej pridáme vodu podľa porcií, bujóny, trochu vegety, soľ a na miernom ohni povaríme asi 20 minút. Očistené rybie filé pokrájame na kocky a vložíme do polievky. Všetko ešte povaríme 8-12 minút. Polievku z ohňa zložíme, dochutíme sekanou vňaťou, muškátovým orechom a prelisovaným cesnakom. Horúcu polievku naporcujeme na tanieri, pričom do každej porcie pridáme malý kopček u varenej ryže.

Vyprážané rezne z kuracích prs plnené syrom, sušenými slivkami, maslom a ananásom

Suroviny: Kuracie rezne s váhou 150 g na osobu. Do každého rezňa dáme 2 ks vykôstkovaných sušených sliviek, kúsok ananásu o veľkosti sušenej slivky, 50 g masla, 200 g syra, vajcia, strúhanku na obalovanie, olej na vyprážanie, kúsok póru na ozdobu, soľ, mleté korenie a špáradla.

Postup: Očistené kuracie rezne opatrne rozklepeme z oboch strán, posolíme a okoreníme. Sušené slivky opatrne narežeme a do každej slivky vložíme kúsok masla veľkosti hrachu. Slivky uložíme na stred rezňa, pridáme kúsok ananásu a naň položíme malý plátok syra. Keď sú rezne naplnené, okraje preložíme a zopneme špáradlom. Takto pripravené rezne obalíme v strúhanke. Vajčička rozšľaháme, osolíme a každý rezeň osobitne ponoríme do rozšľahaných vajec a hneď kladieme na horúci olej. Vyprážame z oboch strán do zlatista. Hotové rezne na tanieri ozdobíme 3 prstencami póru. Príloha môže byť podľa vlastnej fantázie.

Zeleninový vianočný šalát s majonézou

Ak sa nám už prejedol zemiakový šalát, môžeme si pripraviť šalát len zo zeleniny a 3-4 kocky uvarených zemiakov k nemu pridáme ako dekoráciu.

Suroviny (10 porcií): 4-5 uvarených mrkvičiek, 1 očistený a uvarený zeler, 1 menší uvarený karfiol, 3 ošúpané a od jadriek očistené

jablká, 1 konzerva nákladného hrášku bez nálevu, 150 g tvrdého syra, 2 cibule, 2 fľašky majonézy, 1 kyslá smotana, trochu horčice, soľ, ocot, cukor (podľa potreby), 1 hlávkový šalát.

Postup: Uvarenú a vychladnutú zeleninu – mrkvu, zeler – pokrájame na malé kocky. Karfiolové ružičky rozoberieme a pokrájame na úhladné kúsky. Jablká postrúhame na strúhadle (ako na štrúdlu), syr ručne

pokrájame na malé rezančeka a cibuľu taktiež pokrájame na malé kúsky. Pridáme majonézu, smotanu, horčicu, soľ, hrášok bez nálevu a všetko spolu premiešame. Podľa chuti pridáme ocot a cukor. Zeleninový šalát porciujeme k mäsu na liste hlávkového šalátu; v súlade s tradíciou môžeme pridať 3-4 kocky uvarených zemiakov, ktoré možno posypať mletou červenou paprikou.

Pečený kapor s jablkami

Suroviny: 1 kapor, 200 g očistených a na plátky nakrájaných jabĺk, olivový olej, soľ, kari korenie, biele korenie, citróny, posekaná vňať z pažítiky alebo petržlenu, alobal.

Postup: Umytého a očisteného kapra osolíme, okoreníme a položíme na plát alobalu, ktorý sme predtým dobre potreli olejom. Na rybu pokladáme plátky jabĺk, pokvapkáme šťavou z citróna a rybu v alobale zabalíme. Preložíme na pekáč, trochu podlejeme vodou (1 dcl) a vo vyhriatej rúre pečieme 15-20 minút. Upečenú rybu posypeme vňaťou a ozdobíme krájaným citrónom. Ako príloha sú vhodné zemiaky pripravené na rozmanité spôsoby, alebo ryža a rôzne zeleninové obloženie.

Vianočná alebo novoročná maková podkova

Suroviny: 1 balíček lístkového cesta, ½ kg pomletého maku, kryštálový cukor podľa chuti, balíček hrozienok, 1 stužený tuk, približne 3 dcl mlieka, 200 g potlačených vlašských jadier, 4-5 očistených jabĺk, 1 vanilkový a 1 škoricový cukor.

Postup: Najprv si do nádoby nalejeme mlieko, pridáme stužený tuk, aspoň 10 lyžíc cukru a všetko privedieme do varu. Mlieko s cukrom z ohňa zložíme a pridáme pomletý mak, hrozienka, pokrúpané sušené slivky, vanilkový a škoricový cukor. Všetko spolu premiešame a necháme vychladnúť. Ďalej si vyvalkáme lístkové cesto do tvaru obdĺžnika a makovú plnku rozotrieme na celé cesto, tak od okrajov na 2 cm. Na makovú plnku rozložíme posekané orechy a po orechoch postrúhame jablká; ešte pocukrujeme a zavinieme ako štrúdlu. Na vymastený plech sformujeme podkovu a okraje dobre uzavrieme. Pečieme pri 180° asi 20 minút. Vychladnutú podkovu môžeme poliať bielou čokoládou alebo pocukrovať.

Vianočné medovníčky na víno

Suroviny: 250 g polohrubej múky, 250 g hladkej múky, 300 g práškového cukru, 80 g masla, 3-4 lyžice roztopeného medu, 60 g mletých vlašských orechov, 1 lyžička sódy bikarbóny, ½ balíčka prášku do pečiva, 1 lyžička mletej škorice, 2 lyžičky perníkového korenia, postrúhaná kôra z 1 citróna, 3 vajcia, biele víno (2-3 lyžice podľa potreby).

Postup: Zo všetkých prísad spracujeme tuhšie cesto. Víno pridávame až na koniec miesenia, podľa potreby. Cesto rozvalkáme na hrúbku 3-4 mm a vykrajujeme jeho ľubovoľné tvary. Perníčky kladíme na trochu pomastený plech a pečieme vo vyhriatej rúre 6-8 minút. Pre výstižnejší vzhľad môžeme perníčky pred upečením potrieť rozšľahaným vajcom a pridať kúsok orecha alebo hrozienko.

K pečeným alebo vyprážaným mäsám**šalát z bielej fazule s majonézou**

Suroviny (8-10 porcií): 500 g bielej fazule, 1 menšia konzerva nakladaných šampiňónov, 150 g šunkovej salámy, 4-5 kusov nakladaných kyslých uhoriek, 1-2 kusy čerstvej červenej papriky, 1 väčšia fľaška majonézy, 1 biely smotanový jogurt, 2-3 cibule, soľ, mleté korenie, 3-4 lyžice olivového oleja, trochu francúzskej (kremárskej) horčice. Podľa chuti ocot, cukor, môžeme pridať aj 1 polievkovú lyžicu kečupu.

Postup: Prepláchnutú fazuľu namočíme večer do studenej vody. Na druhý deň fazuľu uvaríme do mäka a necháme vychladnúť. Šampiňóny (bez nálevu), ak sú celé, pokrájame na plátky. Šunkovú salámu, kyslé uhorky a očistenú papriku pokrájame na malé kúsky. Očistenú cibuľu nadrobno pokrájame a orestujeme na oleji. Ocedenú fazuľu a všetky nakrájane suroviny spolu s cibuľou premiešame. Pridáme majonézu, jogurt, horčicu, soľ a korenie. Pre zvýraznenie chuti pridáme trochu octu, kečupu (asi 1 lyžicu) a štipku cukru. Podávame dobre vychladené.

Vyprážané rybie filé (plátky) plnené anglickou slaninou a pórom

Suroviny: rybie plátky, 1-2 kusy, na jednu porciu, 200 g anglickej slaniny, 1 menší pór, soľ, biele korenie, 2 citróny, 3 vajcia, hladká múka, strúhanka, olej na vyprážanie (špáradla.)

Postup: Anglickú slaninu pokrájame na malé kocôčky a dáme ju opieť na panvicu. Pór očistíme, pokrájame na prstence a pridáme na slaninu. Všetko spolu 5-10 minút opečieme a necháme vychladnúť. Rybie filé si rozložíme na dosku, posolíme, okoreníme a pokvapkáme šťavou z jedného citróna. Druhý citrón nakrájame ako vejáriky na dekoráciu. Vychladnutú slaninu s pórom kladíme ako malé kopčeky na stred rybáčich plátok. Kraje plátok preložíme a spojíme špáradlom. Naplnené rybie plátky obalíme v hladkej múke, ponoríme ich do rozšľahaných osolených vajec a obalíme v strúhanke. Vyprážame ich na rozhorúčenom oleji dozlatista z oboch strán. Vyprážané filety ozdobíme vejárikom z citróna. Ako príloha môžu byť majonézové šaláty, alebo zemiakové pyré a zeleninové obloženie.

Fotoarchív MKS Terchová

Jablkové želé rezy s viacerými plnkami a šľahačkou (poslúži ako „štedrák“ alebo ako rezy namiesto torty)

Suroviny na korpus (celý plech): 4 vajcia, 1 hrnček kryštálového cukru, ¾ hrnčeka oleja, 1 ½ prášku do pečiva, 1 hrnček mlieka (môže byť aj kyslé), 2 hrnčeky hrubej krupicovej múky.

Postup: Vajcia miešame 10 minút s cukrom, pridáme olej, trochu premiešame, pridáme mlieko, prášok do pečiva a múku. Všetko spolu premiešame a vylejeme na vymastený a múkou vysypaný plech. Upečieme vo vyhriatej rúre na 180°. Na plechu necháme vychladnúť a na vychladnutý korpus začneme pridávať plnky.

Plnka želé: 2,5 kg jablák, očistených a zbavených jadriek, ktoré nakrájame na malé kúsky. Do jablák pridáme 1 dcl oleja, 1 vanilkový cukor, podľa chuti 5-6 lyžíc kryštálového cukru. Jablká na miernom ohni rozvaríme na hustú kašu. Jablkovú kašu rozmiešame a ešte do horúcej vlejeme 2 zlaté klasy, rozmiešame v 1 dcl vody a 1 dcl rumu. Jablkovú hmotu ešte povaríme 1-2 minúty. Horúcu hmotu rovnomerne

rozotrieme na korpus a necháme vychladnúť.

Plnka tvarohová: 500 g tvarohu, 2 žltka, 1 škoricový cukor, kryštálový cukor podľa potreby, 1 malý balíček hrozienok a 5 plátok želatíny, 3 lyžice vody.

Postup: Najprv si necháme vo vlažnej vode rozpustiť želatínu. Tvaroh dobre roztláčime, prípadne rozmixujeme, pridáme žltka, cukor, hrozienka a vmiešame rozpustenú želatínu. Tvarohovú plnku rozotrieme na jablkové želé. Podľa fantázie môžeme pridať aj makovú plnku. Navrch pridáme šľahačku, 4-5 šľahačiek v prášku. Na každú šľahačku si do nádoby pridáme 1 ½ dcl mlieka, cukru podľa chuti a vyšľaháme dohusta. Do šľahačky pridáme 2 lyžice kakaa a zľahka premiešame. Kakaovú šľahačku rozotrieme na tvarohovú plnku (alebo ozdobne pomocou vrecúška šľahačku upravíme na tvarohovej plinke), vrch šľahačky posypeme opraženými a pomletými vlašskými orechmi alebo kokosom. Rezy krájame buď na kocky, alebo obdĺžniky.

Osemdesiatročný mládenec

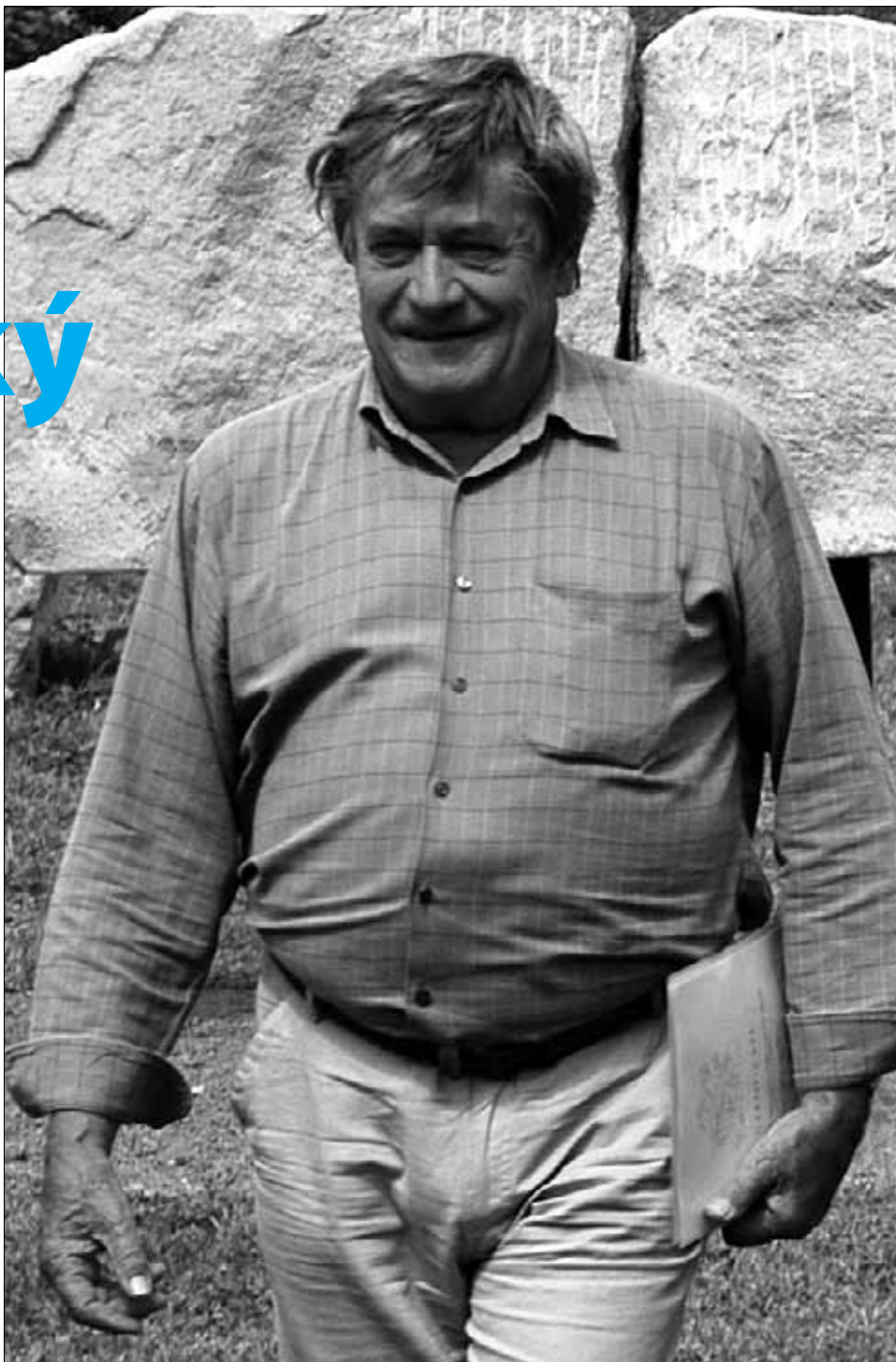
Zdeno Horecký

Koncom novembra oslávil svoje 80. narodeniny popredný slovenský výtvarný umelec Zdeno Horecký. Pri tejto príležitosti sa 4. 11. 2010 konala v súkromnej galérii M locus arte v Žiline (Mariánske námestie) vernisáž jubilantovej výstavy pod názvom „Rozsutec, Rozsutec...“
Príhovor k výstave mal Peter Cabadaj, v programe účinkovala Ťažká muzika z Terchovej.

Na umelcove významné životné jubileum zareagovalo aj vedenie našej obce, ktoré ocenilo jeho celoživotný vzťah k Jánošíkovmu kraju.

Vážený jubilant, ctený maestro Zdeno Horecký!

V týchto dňoch sa dožívate významného životného jubilea – ťažko uveriteľných osemdesiatich narodenín. K celému zástupu gratulantov sa úprimne pripája aj obec Terchová, kde máte veľa svojich dlhoročných priateľov a obdivovateľov. Zároveň s tým vždy platilo a platí, že Terchová a Jánošíkov kraj predstavujú z hľadiska Vašej umeleckej tvorby výrazný, možno povedať nevyčerpatelný inšpiračný zdroj. Hlboko si vážime Vaše výtvarné dielo, z ktorého vyžaruje osudové autorské prepojenie s univerzálnym duchovným posolstvom a podmanivou mágiou skrytých aj obnažených pôvabov malofatranského sveta. Nielen dominantné prírodné motívy, ale aj zobrazovanie duchovných tém či života prostých ľudí vo Vašich obrazoch harmonicky prerastajú akoby do jedného silného príbehu, v ktorom má každý odtieň svoj vlastný prirodzený význam a nezastupiteľné poslanie. Výsledkom je celistvá osobnostná výpoveď o našom

skutočnom vzťahu k viere, dedičstvu otcovizne, minulosti, dnešku, ale najmä a predovšetkým – k sebe samému, svojim blízkym, ľudskému rodu... Dlhो by sme veru mohli hovoriť a písať o Vašich mnohorakých vyobrazeniach majestátného Rozsutca, či o tom, ako ste v Terchovej vystavovali časť svojej tvorby počas legendárneho nultého ročníka Jánošíkových dní pred vyše 50 rokmi. Myslíme si však, že už ďalej netreba plytvať slovami. Vaše celoživotné autentické umelecké dielo totiž hovorí aj v širších myšlienkových súvislostiach viac ako veľavravnou rečou.

Dovoľte nám preto, aby som Vám v mene obyvateľov obce Terchová, ako i v svojom

mene srdečne zaželel do ďalších rokov pevné zdravie, trvalé rodinné šťastie a čo najviac podnetnej inšpirácie. Vaša bezbrehá energia, životný optimizmus, nápady a zmysel pre humor dávajú dostatočné záruky, že sa s Vašou tvorbou budeme stretávať aj v rokoch, ktoré máme spoločne pred sebou. Môžeme Vás, drahý náš jubilant Zdeno Horecký, ubezpečiť, že v Terchovej budete vždy vítaným a váženým hosťom. AD MULTOS ANNOS!

Terchová, 4. november 2010

Viktor VALLO
starosta obce

Stručný životopis

Akademický maliar Zdeno Horecký sa narodil 27. 11. 1930 v Žiline-Bytčici. V roku 1955 absolvoval Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave (jeho pedagógmi boli J. Mudroch, B. Hoffstädter, D. Milly). Stál pri zrode Ľudovej školy umenia v Žiline, kde 17 rokov pôsobil ako pedagóg; vychoval viacerých významných slovenských výtvarníkov (R. Sikora, D. Kállay, R. Brun, P. Choma, L. Čarný a iní). Venuje sa malbe, kresbe, v minulosti

aj grafike, plagátovej tvorbe, ilustrácii a monumentálnej dekoratívnej tvorbe v spojení s architektúrou. Patrí k zakladajúcim členom Skupiny Mikuláša Galandu, je dlhoročným členom a starostom Umeleckej besedy slovenskej.

V roku 1959 navrhol a zrealizoval scénu na nultom ročníku Jánošíkových dní. Pri tejto príležitosti sa konala aj prvá umelcová výstava v Terchovej. Svoje obrazy, ktoré sa obsahovo viažu na Malú Fatru, Terchovú, Zázrivú a Rozsutec, predstavil na mnohých samostatných výstavách doma i v zahraničí.

V Terchovej vznikla vďaka jeho kontaktom a organizačným dispozíciám Galéria sôch vo farskej záhrade, ktoré boli vytvorené v rámci medzinárodných sochárskych sympózií.

Po ťažkom úraze, ktorý sa mu stal v júni 2009, intenzívne maľuje a venuje sa novým projektom Umeleckej besedy slovenskej. V súčasnosti tiež pripravuje cyklus medzinárodných maliarskych plenérov v Terchovej, s cieľom položiť tu základ stálej galérie výtvarného umenia.

Žije v Bratislave, ale hlavným zdrojom umelcovej inšpirácie zostáva naďalej kraj pod Malou Fatrou, Zázrivá a Terchová.

- pc -

UATKÁJ - 12.12.1994

úprimne vďaka
Zdeno Horecký

Diery, Diery, Diery

Osada Štefanová, s pôvodným maďarským názvom Ištvanová, vznikla medzi prvými terchovskými osadami; stalo sa tak krátko po vzniku obce. Názov bol poslovenčený až po skončení druhej svetovej vojny.

Občanom Terchovej bývajúcim v Štefanovej a na Bielom Potoku bol prechod cez Diery (teraz Dolné diery) skratkou na ceste v oboch smeroch. Tadiaľ ľudia chodili robiť na polia, mládenci ich zas využívali ako cestu na vohľady. Mali to omnoho bližšie, ako cez dedinu. Úzky prechod cez Dolné diery bol primitívne sprístupnený kusmi dreva a skalami. Vodopád v Dolných dierach sa zdolával veľkou ostrvou tesne nad padajúcou vodou. Asi tak vznikol názov Ostrvné. Tento názov mali aj cholvarky na ľavom brehu potôčika tečúceho z Dolných dier. Cholvarky zanikli po skončení druhej svetovej vojny.

V súvislosti s rozvojom turistického ruchu bolo nutné tento prechod upraviť tak, aby bol pohodlnejší

a bezpečnejší. Lávky ponad vodu a rebrík cez vodopád boli zhotovené z dreva.

Postupne sa sprístupnili aj ďalšie časti – Horné diery a Nové diery. Lávky, rebríky a zábradlia boli najprv z dreva; po niekoľkých rokoch museli byť vymenené za kovové. Tie, po viacerých opravách, slúžia doteraz.

Treba tiež pripomenúť, že Dolné a Horné diery sú navštevované v rámci túry do sedla Medzirozsutce a ďalej na Veľký Rozsutec. Mnohí návštevníci-turisti si nezapamätali celkom jednoduché názvy Diery a pomenovali ich aj takto: Jánošíkove, Zbojnícke, Štefánikove, Vlčie, Psie, Myšie, ďalej ako Čertové jamy, Vlčie jamy, Vlčie nory. Hádám najkrajšie sú ale názvy **Jánošíkove diery** a **Jánošíkove okná**.

Turistická orientácia a dobré mapy nepoznali a ani nepoznajú názvy ako Dolné diery, Horné diery a Nové diery. Tieto názvy sú však správne a nijaké ďalšie už ďalej vymýšľať netreba.

- vk -

Foto - J. HALAŠA

Dolné Diery

Úspešný futbalista, slávny tréner

/Spomienka na Ferdinanda Daučíka/

Na sklonku mája 2010 sme si pripomenuli 100 rokov od narodenia jednej z najvýraznejších osobností slovenského futbalu 20. storočia – svetobežníka Ferdinanda Daučíka (nar. 31. 5. 1910 v Šahách). Nasledujúci príspevok ponúka stručný portrét tohto renomovaného hráča i trénera, na ktorého sa na Slovensku už roky neprávom zabúda.

V dňoch 12. až 14. júna 1938 sa odohrala vo francúzskom meste Bordeaux veľká futbalová bitka. O postup do semifinále majstrovstiev sveta bojovali mužstvá ČSR a Brazílie. Prvý zápas sa skončil po 120 minútach urputného boja nerozhodne (1:1), a tak sa musel vzájomný duel opakovať. V ňom mala viac šťastia Brazília, ktorá zvíťazila 2:1. V oboch pamätných stretnutiach nastúpil po boku Pláničku a Nejedlého proti legendárnemu Leonidasovi a spol. aj Slovák Ferdinand Daučík.

„Futbal som začal hrať ako malý chlapec. Kopal som do všetkého, čo sa len trochu podobalo lopte, ale najradšej do „handráku“, teda lopty urobenej z handier. Po upotrebení niekoľkých desiatok takýchto lôpt a zničení nie menej párov topánok som získal skoro všetky finesy futbalu, takže som mohol byť už v pätnástich rokoch zaradený, nakoľko som bol telesne dostatočne silný, do prvého mužstva materského klubu FC Šahy.“ (F. Daučík)

Z rodných šiah prestúpil 17-ročný talentovaný mládenec do divízneho KFC Komárno, kde hrával na postoch ľavého krídelníka a spojky. V roku 1930 sa stal hráčom ŠK Bratislava; spočiatku nastupoval na ľavej spojke, no náhoda (zranenie spoluhráča) rozhodla, že nakoniec zakotvil na pozícii ľavého obrancu. Daučíkova výkonnosť začala prudko stúpať a už 14. 6. 1931 debutuje v reprezentačnom drese ČSR v zápase proti Poľsku vo Varšave (ČSR zvíťazilo presvedčivo 4:0). Po A. Bullovi, P. Šoralovi a F. Kardošovi bol F. Daučík štvrtým slovenským futbalistom, ktorý nastúpil v československej reprezentácii. Trvalé miesto si v nej však vybojoval až v druhej polovici 30. rokov minulého storočia. (V roku 1934 ho ako jediného nepražského hráča nominovali do reprezentačného mužstva na Majstrovstvá sveta v Taliansku, kde sa ČSR prebojovala až do finále a napokon získala striebornú medailu. F. Daučík si však na tomto pamätnom šampionáte nezahral.)

Špičkové výkony ľavého obrancu ŠK Bratislava (prezývaného „Gándhi“ podľa bielej škvry v čiernych vlasoch) nemohli uniknúť pozornosti funkcionárov SK Slávie Praha. Dlho očakávaný prestup dostal konkrétnu podobu v roku 1935 a Daučík sa ihneď zaradil medzi základné piliere mužstva, ktoré malo tie najvyššie domáce i medzinárodné ambície. V slávistických farbách odohral Daučík vyše 100 medzinárodných zápasov, bol dvojnásobným majstrom ligy, ako kapitán tímu preberal v roku 1938 trofej za víťazstvo v Stredoeurópskom pohári v Budapešti. Za reprezentáciu medzivojnovej ČSR odohral 25 medzištátnych stretnutí. Na sklonku 30. rokov bol ako jediný československý futbalista vybraný do výberu Európy na zápas proti Anglicku v Londýne. V dôsledku traumatických mníchovských udalostí z jesene roku 1938 a následných vyhrotených protianglických nálad ho však domáca futbalová asociácia na tento prestížny duel neuvolnila...

Po skončení aktívnej hráčskej kariéry trénoval F. Daučík ŠK Bratislava a spolu s legendárnym Leopoldom „Jimom“ Šťastným prelomili v povojnovom období hegemoniu českých klubov. V roku 1948 viedol ako hlavný tréner v dvoch zápasoch reprezentáciu ČSR, ešte predtým bol ale z vykonštruovaných politických dôvodov zatknutý.

„...Zatkli ma na druhý deň po návrate z Viedne. Tvrdili, že som pomohol akémusi emigrantovi ujsť. A, vraj, finančne som založil akéhosi špióna. Keď zo mňa nedostali priznanie, poviažali ma, zvalili na dlážku, tĺkli palicami; jeden kopanec som dostal aj do hlavy. Dostal som dva roky nepodmienečne. Až neskôr, aj to hádam iba zázrakom, som sa dostal do pracovného tábora v Novákoch.“ (F. Daučík)

Za šťastných okolností sa napokon Daučíkovi spolu s rodinou podarilo emigrovať do Viedne. Istý čas pôsobili v Taliansku, kde trénoval

futbalové mužstvo utečencov, potom sa natrvalo usadili v Španielsku.

Na Pyrenejskom polostrove trénoval F. Daučík slávnu FC Barcelonu (s týmto katalánskym veľkoklubom sa dvakrát tešil z triumfu majstra španielskej ligy, tri razy zvíťazil v Kráľovskom pohári), ďalej Atletico Bilbao, Betis aj FC Seville. Získal si povest skvelého odborníka, vedel vyhľadávať talenty a pod jeho vedením vyrástli viacerí známi španielski reprezentanti – medzi nimi aj jeho švagor Ladislav Kubala. (Len pred niekoľkými mesiacmi sme sa zo španielskych médií dozvedeli, že súčasný tréner FC Barcelona „Pepe“ Guardiola dosiahol najlepšiu bilanciu klubu z prvých sto zápasov od nástupu do funkcie. Prekonal tím 60 rokov starý rekord F. Daučíka...)

V neskoršom období Daučík trénersky pôsobil v Kanade a Portugalsku. Ako tréner mal veľké znalosti o modernom futbale a progresívnych systémoch hry, ktoré dokázal kreatívne aplikovať i obmieňať.

Úspešný hráč a slávny trénerský mág F. Daučík zomrel 14. 11. 1986 v Alcalá de Henares (Španielsko). Futbalový svet túto skutočnosť zaregistroval, no doma sa „o reakčnom emigrantovi“ ešte stále muselo povinne mlčať. „Ale odvážlivec sa vždy nájde. A našiel sa aj u nás. Prišiel na výročnú schôdzu Slovana Bratislava, tam uprostred schôdze vstal a nahlas oznámil: „Prosím, aby sme si minútu ticha a povstaním uctili pamiatku nášho slávneho trénera Ferdinanda Daučíka!“ (S. Kalný) Prítomní fanúšikovia klubu okamžite unisono povstali. Po krátkom čase tak urobili i prekvapení a evidentne zaskočení funkcionári, sediaci za predsedníckym stolom...

PhDr. Soňa Řeháková
riadiateľka
Krajské kultúrne stredisko v Žiline

"Múdry je ten, kto pozná potrebné veci, nie veľa vecí."

V Žiline 2. júla 2010

Vážená redakcia novín!

Určite ani sami nemôžete často uveriť tomu, ako rýchlo beží čas a presýpa sa nám pomedzi prsty neuveriteľnou rýchlosťou. Veľakrát sa nemáme čas ani pozastaviť, zamyslieť sa nad životom, chvíľami, ktoré nám prináša a možno sa za každý deň aj poďakovať. Takto rýchlo ubehlo aj 20 rokov, odkedy ste sa rozhodli vydávať Vaše noviny Terchová.

Každý človek baží po informáciách. Stále sa niečo deje, hýbe, tvoria sa nové veci, mení sa svet a všetko v ňom. Nikdy nedokážeme obsiahnuť a získať všetko, čo by sme mali, alebo mohli vedieť. Svet je dnes pretechnizovaný, média sa stali nenahraditeľným spoločníkom v živote každého človeka. Je však rozdiel, akým spôsobom prijímame a rozdáваме informácie. Internet, rádio, či televízia sú médiami, bez ktorých si už náš život nevieme predstaviť. Niečo nám však v nich chýba. Neosobnosť. Je to niečo vzdialenejšie, čo síce vnímame, ale nedokážeme sa k nim kedykoľvek vrátiť, tak ako ku knihe, novinám či časopisu.

Preto sú aj Vaše noviny jedným z tých nenahraditeľných spojív medzi nami a informáciami. A naozaj môžeme povedať, že sú veľmi kvalitným médiom. Spoľahlivo sa dozvieme o všetkom, čo sa vo Vašej krásnej Terchovej deje. Kultúrne podujatia, šport, osobnosti obce, informácie obecného úradu, ale aj úvahy a zamyslenia sú súčasťou každého čísla. Sami si uvedomujete, aké je dôležité umožniť ľuďom, aby sa dozvedeli o všetkom, čo sa vo Vašej obci deje. A hlavne, aby boli tie informácie pravdivé a to si na Vašich novinách veľmi vážime.

Čas preveruje kvalitu práce. Myslím si, že tú Vašu prácu môžeme zhodnotiť naozaj ako veľmi kvalitnú. Týmto je potrebné poďakovať redakcii novín, že vkladáte do tejto práce nielen myseľ a ruky, ale aj srdce. Spájate prácu s radosťou, láskou a tým sa stáva hodnotnou nielen pre Vás, ale aj pre nás všetkých, ktorým sú Vaše noviny určené.

Prajem Vám zo srdca veľa dobrých nápadov, neutíchajúceho entuziazmu a spokojnosti s Vašou prácou. K tomu pevné zdravie a radosť z práce.

S úctou

Řeháková

Napísali návštevníci

/Expozícia Jánošík a Terchová/

Bývali sme na laze u Jánošíkov
a veľmi sa nám páčilo.

5. 1. 2010 nečitateľné podpisy

Veľmi pekná expozícia. Ďakujeme!

13. 1. 2010 Monika a Matko

Sme hrdí, že sme z Terchovej.

19. 2. 2010 podpisy terchovských žiakov

Boli sme tu: Matko, Diana a Maroš. Videli sme
Jánošíka, páčilo sa nám. Ďakujeme.

28. 2. 2010

Pekná expozícia. Ďakujeme a želáme veľa
návštevníkov.

5. 3. 2010 nečitateľný podpis

Ďakujeme! Je to tu veľmi pekne a vynovené.

30. 4. 2010 žiaci 2. A spojenej školy Belá

Jedna veľmi zaujímavá výstava.

(Preložené z nemčiny)

11. 5. 2010 nečitateľný podpis
Lipisko (Nemecko)

32 žiakov zo základnej školy – 9.B + 9.E –
navštívilo Jánošíkovo múzeum. Ďakujeme
za kúsok národnej histórie

27. 5. 2010 podpisy žiakov

Gymnázium Sereď + partnerská škola
zo Stuttgartu.

27. 5. 2010 podpisy žiakov

Je to tu nádherné. Sme na Teba hrdí,
Jurko Jánošík.

11. 6. 2010 podpisy žiakov

Krásne múzeum. Ešte prideme.

18. 6. 2010 Vítkovci

Veľmi sa nám páčilo. Jánošík večne živý!
Ďakujeme.

18. 6. 2010 Magda, Gábor, Janíky

Liptov – Orava – Kysuce = krásny výlet a príroda.

30. 6. 2010 Zuzka a Ondrejko
z Bánoviec nad Bebravou

Ďakujeme za peknú expozíciu.

6. 7. 2010 Šárka a Pepa z Prahy

Krásna expozícia. Veľmi sa nám to ľúbilo
a ešte určite prideme.

9. 7. 2010 Bratislavčania

Ďakujeme za nádherné priblíženie
Jánošíkovho obdobia.

13. 7. 2010 podpisy – Nemšová

Výstava je pekná, aj s drevorezbami. Myslíme si,
že podľa premietaného filmu je spracovaný aj
nový film o Jánošíkovi.

18. 7. 2010 Ďuroví z Nitry

Ďakujeme za prednášku a za to, že jsme se moh-
li dozvedět nové informace o pánu Jánošíkovi.

20. 7. 2010 zdraví Kalužoví z Tvarožné
(Morava)

Takéto múzea by mali byť vo väčšine krajov, aby
aj naše deti vedeli ako sa kedysi ťažko žilo.

14. 7. 2010 nečitateľné podpisy

Vďaka za krásnu výstavu a za to, že zachováвате
tradíciu otcov.

24. 7. 2010 nečitateľné podpisy – Pezinok

Mohli by ste pridať viac exponátov o Jánošíkovi.

24. 7. 2010 Maškov, Příbram (Česko)

Ďakujeme za kúsok terchovskej tradície, ktorú
sme tu mohli vidieť.

28. 7. 2010 Danko, Simi a Peťo Bílikovci

Iveta Pluhárová a Štefan Plaščiak z Hlohovca
a Dvorníkov nad Váhom. Každý rok chodíme
do Terchovej. Je tu krásne.

30. 7. 2010 Ďakujeme

Rodnou Terchovou zdraví primí potomci
Jánošíka, niní rodina Cingelových v súčasní
době z Čech – z Děčína. Za rok nashledanou
a Slovensku prejeme zdar a vše nej.

30. 7. 2010 6 podpisov Cingelovcov

Vaše expozice jse nám moc líbí – včetně
autentický působícího průvodního slova.

Ctitelky jánošíkovských tradic.

31. 7. 2010 Dr. Jitka z Brna

Slovensko je najkrajšie na svete! Má toľko
zaujímavostí a zvláštností.

3. 8. 2010 Marína Vjazanková – Bratislava

Hezky film, vtipný konec ... Hezká prohlídka.

4. 8. 2010 4 podpisy – Praha

Unikát!!! Nádhra Slovenska.

4. 8. 2010 Pytlík z Austrálie

Celkom to ušlo, trochu nudný film.

13. 8. 2010 Hartlovci

Expozícia sa mi veľmi páčila, no privítali by
sme ju v originálnejšom prostredí. Napríklad
v dobovej drevenici.

11. 9. 2010 nečitateľný podpis

Prosím, presťahujte múzeum do nejakej
dreveničky. Táto budova nie je vôbec dôstojným
stánkom pre takého rodáka.

19. 9. 2010 nečitateľný podpis

Ďakujeme, bolo to pekne, sme múdrejší.

5. 11. 2010 nečitateľné podpisy

V roku 2010 navštívilo expozíciu
5 600 záujemcov. Počas posledných
rokov to boli návštevníci z týchto
štátov: Anglicko, Argentína, Austrália,
Belgicko, Brazília, Čína, Cyprus, Česko,
Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko,
Čile, Chorvátsko, Írsko, Izrael,

Japonsko, Kanada, Kórea, Lotyšsko,
Luxembursko, Maďarsko, Nemecko,
Nový Zéland, Nórsko, Peru, Poľsko,
Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko,
Rusko, Slovensko, Srbsko a Čierna Hora,
Sýria, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko,
Taliansko, Ukrajina, USA a, samozrejme,

Slovensko. Prehľad štátov nie je
kompletný. Nie všetci návštevníci
zanechali po sebe písomný záznam.

Pripravil **Vladimír KRIŽO**

V práve sa končiacom roku 2010 sme si pripomenuli okrúhle výročia narodení, respektíve úmrtí viacerých významných dejateľov, umelcov, vedcov, kňazov, kultúrnych pracovníkov či podnikateľov. Do tejto kategórie patrí aj storočnica narodenia filmového režiséra, herca a scenáristu, zakladateľskej osobnosti našej národnej kinematografie Paľa Bielika (11. 12. 1910 Banská Bystrica-Senica – 23. 4. 1983 Bratislava).

Do širokého domáceho i medzinárodného povedomia Bielik po prvý raz prenikol ako hlavný herecký predstaviteľ Jánošíka v úspešnom rovnomennom filme režiséra Martina Friča z roku 1936. Ako mladý začínajúci herec dokázal presvedčivo a nezabudnuteľne stvárniť postavu legendárneho zbojníckeho kapitána. Snímka, ktorá sa nakrúcala v Terchovej, ako i na ďalších miestach Slovenska a v pražských ateliéroch, mala obrovský divácky ohlas. Ide bezpochyby o jedno z najvýznamnejších diel stredoeurópskej kinematografie v medzivojnovom období. Prenikavý úspech, aj napriek veľkým protestom maďarskej delegácie, zožalo napríklad na IV. Medzinárodnom filmovom festivale v Benátkach. Len v roku 1936 videlo snímku Jánošík zhruba 100 miliónov divákov, pričom do roku 1980 ju premietli v 32 štátoch sveta!

K osudovej zbojníckej tematike sa Paľo Bielik vrátil, už ako uznávaný režisér, v prvej polovici 60. rokov minulého storočia, keď podľa vlastného scenára nakrútil dvojdielny dlhometrážny farebný film Jánošík (1962 – 1963). Nakrúcalo sa, samozrejme, v Terchovej a vo filme si zahral početný domáci komparz. Režisér svoju snímku kompozične vystavoval ako Jánošíkovu biografiiu, s presným dramatickým oblúkom od detstva až po smrť.

V mladších rokoch sa Paľo Bielik intenzívnejšie venoval aj zbieraniu zbojníckych piesní, ku ktorým napísal spojovacie básnické texty (kniha Slovenské zbojnícke piesne, Bratislava 1941).

*Na vrch na Rozsutci košielka sa belie,
v údolí pod krížom mati syna želim.
Modlí sa zaň, modlí, ruky k nebu spína:
„Zavaruj, ó Bože, toho môjho syna!
Prečo ideš, syn môj, prečo blúdiť horou,
kto sa ti zlútuje nad biednou materou?“
„Nehorekuj, mati, že idem po zboji,
hora tíš bôle, hora dušu hojí.“*

*Narieka na humne, narieka Anička,
že jej tejto noci odvedli Ďuríčka.
Odvedli, odvedli, chlapci vyberaní,
čo nestrpia krivdy, ni žiadnej pohany.
Valašku mu dali, pásom opásali,
karabín cez plece, do hôr sa pobrali.*

(Slovenské zbojnícke piesne, s. 19)

/100. výročie narodenia Paľa Bielika/

Umelec

vskutku národný

Paľo Bielik získal za svoju filmovú tvorbu viacero významných a prestížnych ocenení. V roku 1968 mu bol udelený titul národný umelec, ktorý najpresvedčivejšie vyjadruje jeho miesto v kontexte modernej slovenskej kultúry a umenia. Z pohľadu Terchovej zas platí, že ako herec, scenárista, režisér a zberateľ ľudových piesní zásadným spôsobom prispel k dlhodobej všestrannej propagácii Jánošíkovho kraja nielen na Slovensku, Morave a v Čechách, ale aj v Európe i vo svete.

- pc -

Tento poznáte?

Stretnú sa Nemec, Angličan a Pražan a hádajú sa, kto má ťažšiu reč.

Nemec – My píšeme nein a čítame najn.

Angličan – My zas píšeme New York a čítame Ňu Jork.

Pražan – Nemáte na nás! My píšeme Praha 3 a čítame Žižkov...

Dekan sa pýta študenta:

- Pán študent, prečo ste si vybrali štúdium práve na našej škole?

Študent mu odpovedá:

- Ale, oci, prestaň s takýmito hlúpymi otázkami.

Blondíne začne horieť dom, a tak volá hasičov.

- Prosím vás, rýchlo prídte, horí mi dom!

- Upokojte sa a povedzte, ako sa k vám dostaneme.

- Nóóó... predsa hasičským autom.

Lekár poučuje pacienta:

- Tak a od zajtra nijaký alkohol, nijaké ženy, nijaké nákupy.

- A to už prečo, pán doktor?

- Aby ste mali peniaze na účet, ktorý vám vystavím!

Pýta sa Árpi Dežka:

- Odkiaľ máš také pekné hodinky?

- Od sestry, hovorí Dežo.

- Od akej sestry? Veď ty nijakú nemáš!

- Nemám! Ale je to na nich napísané...

Päťročný Janko sa pýta rovnako starej Marienky.

- Marienka, vydáš sa za mňa?

- A dokážeš uživiť ženu s piatimi bábikami?!

- Pozri sa na tamtoho chalana, aké má krivé nohy.

- No čo, to je môj syn!

- Ej, ale mu pasujú, beťárovi...

Príde 15-ročný mladík do krčmy a volá na barmana:

- Jedno veľké pivo!

- Barman sa ne neho pozrie a povie:

- A 18 rokov už máš?

Mladík sa zamyslí a odpovie:

- Dobre, tak si dám teda malé...

Paradoxom doby je, že ľudia venujú viac energie na dorozumenie sa s inými civilizáciami ako medzi sebou.

Vysokoškolsky vzdelaný človek je ten, kto najskôr študuje to, čo nechcel, a potom robí to, čo neštudoval.

Najskôr mu sláva stúpila do hlavy, potom ho opustila – cítila sa tam strašne osamotená.

Povedz mi, čo čítaš, a ja ti poviem, čo budeš písať.

Rekvalifikácia je, keď sa niekto naučí rozprávať o úplne inej práci ako predtým.

Jediné, čo je na politických ceremonióch čestné – je čestná stráž.

Oslávili striebornú svadbu – 25 rokov spoločného pozerania televízie.

Stano RADÍČ

A čo si o tom všetko myslia...

Jedla ryba ríbezle
a teraz je rybe zle.
Ak chceš zostať nažive,
never zdravej výžive.

**Bola jedna hliva
extra spoľahlivá.
Netúžila zdívieť,
chcela iba hľvieť.**

Keď som stúpil
v Ontáriu na osu,
pochopil som
teóriu chaosu.

**Neposedná žemľa
zabehla do Kremľa.
Zlapal ju tam Putin,
skryl do brušných dutín.**

Slováci sme od rodu,
slovenskému národu,
vyšľachtíme, bratia, sestry,
novú odrodu.

Ten, kto nie je od rodu,
od samého pôrodu,
bude musieť povinne byť
stredného rodu!

Rusi majú bojarov.
Slováci odbojarov.

Daniela KAPITÁŇOVÁ

Vinohradnícke Vianoce

„Došli, jako každý rok,
gazda stáča zlatý mok.
Ženy pečú maddráky,
cíško balá dzecom dárky.
V tunke šplécha šupinák,
čeká úder na šnupák.
Kapustnyca kypí z hrnca,
sidoluje svítnyk Manca.
Zažnú svíce, spravá stromek,
pokoj scíhá každý domek.
Čukoládky, salonky,
teplé gace od manky.
Kostelný zvon zaznonyl,
Spasitel sa narodzil.
Vinšujú si, popijú,
snád sa na rok dožijú.“

Jozef NOSÁĽ

A ešte do druhej nohy

Koľko vtipov existuje o policajtoch?
- Ani jeden, všetko je čistá pravda.

Šéf sa pýta podriadeného:

- **Veríte v posmrtný život?**
- **Nie. Prečo sa pýtate?**
- **Včera, keď ste odišli na pohreb
vášho starého otca, vás tu hľadal...**

Blondínka dostala otázku na súťaži krásy:

- Keby ste mohli hovoriť s akýmkoľvek
mysliteľom 20. storočia, živým alebo mŕtvym,
koho by ste si vybrali?
- Asi živého

Potrebujem vyšší plat. Ako to dosiahnuť?

- **Skúste s ním vyjsť na trináste poschodie...**

Dáška, ty máš krásny náhrdelník!

Koľko si zaň dala?

- Tri razy...

Zdravotní sestra vypisuje kartu pacientke.

- **Vydatá?**
- **Áno. Dvakrát.**
- **Máte deti?**
- **Šesť... Dve som mala s prvým manželom,
dve s druhým a dve sama.**

Lekár hovorí pacientovi:

- Nič sa nedá robiť. Vaša choroba je dedičná.
Pacient si vydýchne:
- Tak účet pošlite môjmu otcovi!

**Manžel leží na smrteľnej posteli, pri ňom
sedí jeho milujúca manželka. On jej hľadá
uprene do očí a vraví:**

- **Drahá, bola si pri mne v tých najťažších
chvilách, keď ma odvolali z postu ministra,
keď ma zbavili funkcie ministra, keď ma
prepustili z práce, i keď ma na lôžko
pripútala táto choroba. Celé tie roky
si bola pri mne a aj teraz, pri smrteľnej
posteli, si tu. Vieš, čo si myslím?**
- **Čo, pýta sa dojatá žena.**
- **Že mi nosíš len nešťastie.**

Kresba - Fero JABLONOVSKÝ

Vážení milovníci country a folkovej hudby

S radosťou Vám oznamujeme, že v roku 2011 obnovujeme Country fest Rozmarín – Terchová, ktorý sa bude konať v dňoch 5. – 7. 8. 2011 tradične v Amfiteátri nad Bôrami v Terchovej. Nadviažeme na tradíciu a aj tentokrát sa môžete tešiť na skvelých interpretov českej a slovenskej country a folkovej hudby. A samozrejme

v piatok a v sobotu po programe sa stretneme na skvelom Country bále.

Momentálne prebiehajú rokovania s umelcami a určite sa včas dozviete program a všetky potrebné informácie pre Vás.

Teší sa na Vás Váš organizačný tím agentúry Rozmarín.

www.rozmarin.sk

Terchovská dolina

sa tešila rockovému festivalu Terchovský budzogán od 13-teho do 15-teho augusta 2010. V Amfiteátri Nad Bôrami sa predstavili známe kapely zo Slovenska i susedných Čiech. Rodisku Juraja Jánošíka v piatok 13. augusta už od rána prišlo počasie a teplé slniečko pripravilo ideálne festivalové podmienky. Už krátko po dvanástej hodine, pomaly, ale isto, prichádzali návštevníci Terchovského budzogáňa do stanového mestečka, aby si rozložili svoj dočasný prístrešok.

Od piatej hodiny popoludní bol sprístupnený Amfiteáter Nad Bôrami, kde sa to všetko s presnosťou švajčiarskych hodínok začalo. Festival otvorila kapela Mad Frequency z Kysúc a pre niekoľko stovák divákov pripravila dobrú pôdu na úvod celej akcie.

S pribúdajúcimi kapelami sa amfiteáter čoraz viac naplňoval. Každý si našiel to svoje. Miro Šmajda potešil najmä nežnejšie pohlavie, skvelé hrajúce kapely ako Kalijugél, Horská chata či HT nenechali nikoho stáť na mieste. Vrcholom piatkového večera bola kapela Arakain, ktorá odohrala veľkolepý koncert a určite naplnila očakávania mnohých ľudí.

„Zabermej hou“

V sobotu ráno prišlo počasie opäť, aj keď nočná „sprcha“ pripravila všetkým stanujúcim menší adrenalin. Do Terchovej prichádzali ďalší návštevníci.

O tretej hodine popoludní odštartoval druhý festivalový deň. Amfiteáter Nad Bôrami rozozvučala kapela Daira. Nasledoval Cockpit Fog, Scarlet Wings a banskobystrický Brainscan. Po slovenskej „nakladačke“ Bank of Joe sa dostal „k slovu“ aj domáci Arzén, ktorý na tomto festivale nemohol chýbať. Po ňom sa predstavili „pankáči“ z legendárneho Konfliktu a český Alkohol. Hodinu pred polnocou vystúpil na pódium dlho očakávaný Kabát, headliner prvých dvoch dní. Kapela sa už niekoľko rokov teší veľkej obľube v domácom Čechách, a taktiež u nás na Slovensku. Niet sa čomu čudovať. Chlapci to poriadne rozbalili a ponamáhali hrdlám, aj telá návštevníkov Budzogáňa.

Elán je elán

Nedeľa, posledný „bonusový“ deň festivalu, priniesla vyše päťhodinovú búrku, ktorá zastrešila nie jedného „elánistu“. Až do posledných chvíľ pred koncertom to nevyzeralo najlepšie, avšak ani premenlivé počasie ľudí neodradilo. Tesne pred začiatkom koncertu Elánu sa počasie umúdrilo. Ba dokonca sa vyčiaslo. Krátko po ôsmej hodine to všetko začalo. Zlodej slnečnic, Kráľovná bleých tenisiek, Ulica, Stuzková, Mladá či dojímavá Voda, čo ma drží nad vodou. To všetko a ešte viac zaznelo v Terchovej v podaní legendy. Jožo Raž, Vašo Patejdl, Ján Baláž, stálice Elánu spolu so svojimi hudobníkmi sa predstavili v dokonalej forme.

Ľudia všetkých generácií (bolo úžasne sledovať deti so starými rodičmi, ako si neúnavne spievajú) odchádzali nadmieru spokojní, vyspívaní a plní elánu.

Darmo, Elán je elán.

V Terchovej to bude v roku 2011 iná káva!!!

Pivo, skvelá nálada, výborne koncerty, nové kamarátsva... To všetko patrí k hudobným festivalom. Takýto je aj ten náš rockový s názvom Terchovský budzogán. Rok 2011 so sebou prinesie jeho v poradí 5. ročník v dňoch 12. a 13. augusta 2011. Organizátori už teraz pracujú na jeho programe, ktorý bude opäť výnimočným. Všetci fanúšikovia Terchovského budzogáňa 2011 sa môžu tešiť na skupiny Iné kafe, Arzén, Horkýže slíže, Slobodnú európu, Konflikt, HT, Kabát a ďalšie. Na programe sa neustále pracuje, aby sme ponúkli fanúšikom to najlepšie! Informácie vás čakajú na www.budzogan.sk.

Vstupenky si už teraz môžete kúpiť cez www.ticketportal.sk, prostredníctvom Miestneho kultúrneho strediska Terchová a Združenia turizmu Terchová. **POZOR !!!** Cena permanentky je v predpredaji, v obmedzenom množstve 15 EUR. Je to akciová cena, ktorá sa bude zvyšovať !!! Krásne a šťastné Vianočné sviatky a všetko len to naj v Novom roku 2011, Vám želá producent festivalu Miro Tomaškovič a jeho družina!

Terchovskí „old boys“ hosťami v Dunajskej Lužnej

Dňa 28. augusta 2010 boli terchovskí futbaloví veteráni pozvaní na priateľský zápas s OLD BOYS OFK Dunajská Lužná. Duel bol súčasťou turnaja usporiadaného domácimi organizátormi, ktorých klub vznikol už v roku 1921.

Zápas „starých pánov“ predstavoval vyvrcholenie športovej soboty. Pred výkopom, počas nástupu mužstiev, vyhrávala terchovská muzika súrodencov Ďuranovcov, pričom na znak priateľstva boli vypustené poštové holuby. Potom

sa už odohrával ľúty boj o každú piad' ihriska. Zápas, ktorý bol bohatý na rôzne futbalové „maškrtky“ v podaní oboch mužstiev, sa napokon skončil víťazstvom domácich v pomere 3:2. Museli sme uznať, že víťaz bol skutočne lepší, avšak poklonu treba zložiť aj nášmu mužstvu, veď viacerí hráči vybehli na trávnik, i keď im ťahá na šiesty či siedmy krížik veku! Po zápase sme sa s domácimi (medzi ktorými nechýbali naši rodáci) „zbratali“ pri výbornom guláši, ovčom

syre, žinčici a iných občerstvovacích ingredienciách. V dobrej nálade sa potom cestovalo nočným Slovenskom domov – do Terchovej.

P.S.: „Raritou“ OFK Dunajská Lužná, ktorú sme mali česť na mieste zažiť a spoznať, sú mená osôb z výboru tohto futbalového klubu. Predsedom je PaedDr. Juraj Jánošík, podpredsedom Milan Hrajnoha a členom výboru Ladislav Gróf. No, uznajte, s takýmto výborom sa musí hrať o prvé miesto... **- zaj-**

O loptu tuho bojovali aj najstarší hráči – Ján Bobáň ...

... a tiež Alojz Holúbek

Hráčov na ihrisko priviedla terchovská muzika súrodencov Ďuranovcov

OLD BOYS TERCHOVÁ

Horný rad zľava: Filip Komačka – hrajúci tréner, Juraj Noga, Štefan Miho, Ján Bobáň, Alojz Holúbek, Vincent Hanuliak, Jozef Hanuliak, Pavol Špirka, Jozef Berešík

Dolný rad zľava: Ján Kováč, Bohuslav Muráň, Marián Zajac, Jozef Jahvodka, Pavol Michálek
Na fotografii chýbajú: Ján Maruna, Róbert Boženík a Milan Pažičan (kto vie, kde sa flákali)

Futbalová jeseň v číslach

Tabuľka IV. ligy, dorast – SEVER

1. FK Rajec	13 8 3 2	36:16	27
2. Máj Černová	13 8 2 3	40:18	26
3. 1. OFC Liptovské Sliače	13 7 3 3	30:21	24
4. Družstevník Hôrky	13 8 0 5	40:33	24
5. FK Predmier	13 6 3 4	27:16	21
6. ŠK Závažná Poruba	13 6 2 5	32:30	20
7. Tatran Krásno nad Kysucou	13 5 3 5	24:21	18
8. OŠK Baník Stráňavy	13 5 3 5	22:25	18
9. Oravan Oravská Jasenica	13 4 4 5	27:34	16
10. Cementáreň Lietavská Lúčka	13 5 1 7	22:30	16
11. FK Polom Raková	13 5 1 7	23:32	16
12. FK Slovan Trstená	13 4 3 6	24:23	15
13. ŠKM Liptovský Hrádok	13 3 2 8	29:33	11
14. FK Terchová	13 1 2 10	18:62	5

Dorast, IV. liga – SEVER

Terchová - Rajec	0 : 4
Trstená - Terchová	4 : 2
Terchová - Predmier	0 : 4
Stráňavy - Terchová	6 : 1
Terchová - Liptovský Hrádok	4 : 4
Hôrky - Terchová	11 : 1
Terchová - Raková	1 : 3
Závažná Poruba - Terchová	5 : 1
Terchová - Lietavská Lúčka	4 : 3
O. Jasenica - Terchová	6 : 1
Terchová - Krásno n/Kysucou	0 : 6
Černová - Terchová	3 : 0
Terchová - L. Sliače	3 : 3

Muži, I. trieda

1.	Rajec	14 9 4 1	31:15	31
2.	Terchová	14 8 4 2	36:18	28
3.	Dolný Hričov	14 8 4 2	35:18	28
4.	Horný Hričov	14 8 1 5	31:21	25
5.	Štiavnik	14 7 1 6	28:23	22
6.	Rašov	14 6 2 6	25:28	20
7.	Zástranie	14 6 0 8	30:27	18
8.	Rajecké Teplice	14 5 2 7	27:32	17
9.	Višňové	14 5 2 7	17:23	17
10.	Divinka	14 5 2 7	20:27	17
11.	Pov. Chlmec	14 4 4 6	27:32	16
12.	Teplička	14 5 0 9	22:40	15
13.	Nezбуд. Lúčka	14 3 5 6	22:27	14
14.	Bánova B	14 3 1 10	14:34	10

Mladší žiaci, III. liga skupina A, sezóna 2010/2011 – jeseň

Staškov : Terchová	0 : 5	góly: V. Chovanec 2, T. Muráň. J. Moravčík, D. Muráň
Terchová : Bánová	4 : 2	góly: V. Chovanec 4
Turzovka : Terchová	10 : 1	gól: J. Kvočka
Oščadnica : Terchová	2 : 3	góly: J. Moravčík 2, V. Chovanec
Terchová : Čierne	2 : 1	góly: J. Kvočka, V. Chovanec
Kysucký Lieskovec : Terchová	0 : 4	góly: J. Moravčík 2, D. Podhorský, M. Hrnko
Ajax Slimáček : Terchová	11 : 0	
Terchová : Teplička	0 : 3	
Radola : Terchová	6 : 2	góly: M. Hrnko, J. Moravčík
Terchová : Krásno nad Kysucou	1 : 5	gól: V. Chovanec
Terchová : Stará Bystrica	3 : 1	góly: J. Moravčík, V. Chovanec, Ľ. Kvočka
Makov : Terchová	3 : 1	gól: J. Kvočka
Terchová : Zborov nad Bystricou	0 : 2	

Muži

Terchová - Nezbudská Lúčka	2 : 2
Rajec - Terchová	2 : 1
Terchová - Teplička	6 : 1
Rašov - Terchová	3 : 2
Terchová - Rajecké Teplice	6 : 0
Štiavnik - Terchová	1 : 2
Terchová - Zástranie	1 : 0
Višňové - Terchová	1 : 4
Terchová - Považský Chlmec	3 : 0
Dolný Hričov - Terchová	0 : 1
Terchová - Horný Hričov	5 : 3
Bánová „B“ - Terchová	1 : 1
Terchová - Divinka	0 : 0
Nezbudská Lúčka - Terchová	3 : 3

Starší žiaci, III. liga skupina A, sezóna 2010/2011 – jeseň

Staškov : Terchová	0 : 5	góly: R. Švec 3, E. Podhorský, M. Baláž
Terchová : Bánová	5 : 1	góly: M. Baláž 3, M. Cingel, P. Romančík
Turzovka : Terchová	1 : 0	
Oščadnica : Terchová	3 : 5	góly: M. Baláž 4, M. Cingel
Terchová : Čierne	4 : 1	góly: M. Baláž 4
Kysucký Lieskovec : Terchová	2 : 5	góly: P. Romančík 3, M. Baláž 2
Ajax Slimáček : Terchová	4 : 1	gól: M. Cingel
Terchová : Teplička	8 : 2	gól: M. Baláž 6, P. Romančík 2
Radola : Terchová	0 : 9	góly: P. Romančík 3, R. Švec 2, M. Baláž 2, M. Cingel, E. Podhorský
Terchová : Krásno nad Kysucou	1 : 4	gól: E. Podhorský
Terchová : Stará Bystrica	2 : 1	góly: M. Cingel, P. Romančík
Makov : Terchová	6 : 1	gól: M. Baláž
Terchová : Zborov n/ Bystricou	3 : 2	góly: M. Cingel, M. Baláž, P. Romančík

Starší žiaci, III. liga – skupina A

1.	Krásno	13 12 1 0	58:15	37
2.	Makov	13 10 1 2	58:22	31
3.	Slimáček Mojš	13 10 0 3	73:16	30
4.	Oščadnica	13 9 1 3	56:27	28
5.	FK Terchová	13 9 0 4	49:27	27
6.	Čierne	13 6 1 6	26:39	19
7.	Stará Bystrica	13 5 2 6	27:40	17
8.	Turzovka	13 5 2 6	23:36	17
9.	Teplička	13 5 1 7	41:48	16
10.	Jednota Bánová	13 4 1 8	28:24	13
11.	Radola	13 4 0 9	25:56	12
12.	Zborov	13 3 1 9	11:45	10
13.	K. Lieskovec	13 3 0 10	21:54	9
14.	Staškov	13 0 1 12	8:55	1

**ZŠ s MŠ A. F. Kollára
Terchová**
vás srdečne pozýva na

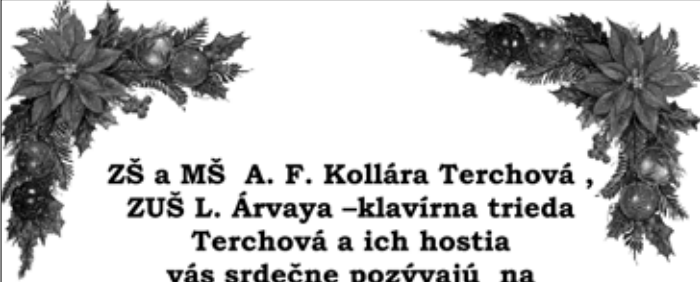
ADVENTNÝ KONCERT,

ktorý sa uskutoční 10. decembra 2010
o 15,30 hod.
v Kultúrnom dome A. Hlinku
v Terchovej.

Na koncerte vystúpia žiaci ZŠ,
žiaci ZUŠ Belá – Nižné Kamence,
žiaci ZUŠ L. Árvaya Žilina –
klavírna trieda Terchová.

© www.graphicart.com

**ZŠ a MŠ A. F. Kollára Terchová ,
ZUŠ L. Árvaya –klavírna trieda
Terchová a ich hostia
vás srdečne pozývajú na**

VIANOČNÝ KONCERT,

ktorý sa uskutoční
19. decembra 2010 o 15,00 hod.
v zasadačke Obecného úradu
Terchová.

Jubileum dobrého priateľa Terchovej

Do početného zástupu tohtoročných jubilujúcich osobností sa zaradil aj akademický sochár **Štefan Pelikán** (nar. 16. 2. 1935 v Lietavskej Lúčke). Už ako 16-ročného mladíka ho prijali na prestížnu Akadémiu výtvarných umení v Prahe, kde študoval v ateliéroch renomovaných výtvarníkov-profesorov Otakara Španiela a Jana Laudu. Od tých čias vytvoril mimoriadne rozsiahle maliarske a sochárske dielo, ktoré je známe nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí (najmä vo Francúzsku). Osobitne sa treba zmieniť o umelcovej tvorbe reflektujúcej rôzne osobnosti, výročia, pamätné dni a významné historické udalosti. Veľa inšpirácie i priateľov našiel jubilant aj v Jánošíkovom kraji. Táto skutočnosť a skúsenosť sa zákonite premietla do mnohých Pelikánových výtvarných diel.

V mene čitateľov novín Terchová adresujeme nášmu dobrému priateľovi Štefanovi Pelikánovi síce oneskorený, ale o to srdečnejší vinš k jeho 75. narodeninám.

-red-

INFOSERVIS - OZNAMY

Dňa 5. decembra 2010 zavítal do našej obce Mikuláš – na koči aj so svojím sprievodom. Mali sme ho možnosť stretnúť pred kostolom i v uliciach Terchovej.

Na 1. sviatok vianočný (25. 12. 2010) o 15.00 h. sa v Kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej uskutoční už po 36-krát **JASLIČKOVÁ POBOŽNOSŤ**. Tradičnými organizátormi sú Farský úrad a Miestne kultúrne stredisko v Terchovej.

V piatok 10. decembra 2010 o 16.30 h sa v Katedrále Najsvätejšej Trojice v Žiline konal predvianočný koncert pod názvom **Sila Vianoc nech nás spája**. Organizátormi podujatia boli Žilinský samosprávny kraj, Krajské kultúrne stredisko v Žiline a Žilinská diecéza. Na koncerte vystúpila aj Ťažká muzika a Trio z Chotára z Terchovej.

Dňa 26. novembra 2010 sa na scéne SLUK-u v Bratislave-Rusovciach uskutočnil program venovaný nedežitému 70. narodeninám hudobného skladateľa **Svetozára Stračinu**. V programe pod názvom Skladateľ a ľudová hudba účinkovala i Ťažká muzika z Terchovej.

Dňa 26. decembra 2010 o 16.30 h sa bude konať v Bazilike Nanebovzatia Panny Márie a sv. Cyrila a Metoda vo Velehrade na Morave svätoštefanský koncert, v rámci ktorého sa predstaví LH Hradišťan (cz) a Obývačkovy orchester z Terchovej.

V sobotu 4. decembra 2010 bola v Terchovej spustená prvá zimná lyžovačka.

Dňa 15. decembra 2010 nahrával v našej obci rozhlasový štáb SRo – Rádia Regína z Banskej Bystrice. Relácia bude odvysielaná 26. decembra 2010 v čase od 11.00 do 12.00 h. na rozhlasovej stanici Rádio Regína.

STV 2 odvysielala 25. 12. 2010 o 8.25 h krátky dokumentárny film režiséra Petra Chmelu Vianoce v Terchovej.

Hekš	sušené hľuzy niektorých vstavačov	koniec tajničky	kôrovec	značka kozmeľky	značka titánu	AK BY NAŠI PÁNI POLITICI SPLNILI VŠETKY SĽUBY, KTORÉ NÁM DALI, ... dokončenie v tajničke.				
krátke spojenie										
obyvatelia Arabského polostrova						Oľga (dom.)	značka ruténia	značka erbia	začiatok tajničky	konzervovali dymom
tekutina na lakovanie				meno americkej speváčky Turnerovej	poorezávajú španielska exkráľovná					
čísloslovce vyjadrujúce rôzne počty			zlúčenina telúr s kovmi silný povraz							
odpadok pri pílení						značka lyží	51., rím. číslicami držiteľ inv. kupónov(skr.)			
MEGA Zolov román poľovačka					starorímsky úrdník (myt.) Aralské jaz. (hovor.)					
ruská rieka					dôkaz o nevíne chytal do rúk					
čísloslovce ohradenia sa				bezenné vied sadať si						srbské mesto
vokalizovaná predložka			urán, po česky syn Herakla a Omíary (myt.)				značka cinu slepčka (dom., det.)			
pomôcky: Abure, antaľ, Atys, Boyd, Ussa.	veľmi sa tešil km. Pobrežia Sionoviny					901, rím. číslicami zľava z ceny tovaru				
maďarská objemová miera (73,33 l)					hľadaj východisko cvičenie v karate					
austrálska rieka					písmeno gréckej abecedy					druh papagája
bieloruská rieka					manilské konope značka argónu					
registrovaná tona (skr.)			tenká dlhá doska				pracuj pluhom			
vajíčko, po nemecky			predstavený kláštor, po česky				značka voltampéra			

Vyšné Kamence 11, 013 06 Terchová

*Ďakujeme všetkým zamestnancom
a obchodným partnerom
za spoluprácu v roku 2010*

PF 2011

Tel : +421 41 507 1101

Fax: +421 41 507 1151

e-mail: info@cobaautomotive.sk

Jazyková škola už aj v Terchovej

Ako ste už mnohí postrehli, v Terchovej je otvorená nová jazyková škola Zelená planéta.

Škola je zameraná na výučbu anglického jazyka a ponúka skupinové kurzy pre všetky vekové kategórie. Od žiakov základných škôl až po tých skôr narodených. Kurzy sú určené prakticky pre každého, kto má záujem a potrebu - či už začať s výučbou anglického jazyka alebo sa v ňom zdokonaľiť. V rámci skupinových kurzov pre verejnosť sú v ponuke kurzy všeobecnej angličtiny, konverzačné kurzy a príprava na maturitu.

Ďalej škola ponúka firemné kurzy. V Terchovej je veľa ubytovacích a reštauračných zariadení. V tejto dobe je potrebné, aby jednotlivé firmy zvyšovali kvalitu svojich služieb. Pokiaľ je personál schopný komunikovať v anglickom jazyku, otvára sa firme veľa nových možností. Turisti zo zahraničia sa budú radi vracáť na miesta, kde sa vedeli s personálom dohodnúť a porozprávať, prípadne sa dozvedieť niečo nové a zaujímavé o Terchovej a jej krásnom okolí.

Na podporu zahraničného turizmu škola ponúka aj preklady korešpondencie s potenciálnymi zákazníkmi. Prezentujte sa ako profesionáli už pri prvom kontakte.

Viac informácií ohľadom školy a možnosti štúdia získate na webovej stránke www.zelenaplaneta.sk.

Be green and happy!

Gabriel Goda – tel. 0915 118 765

Lektor anglického jazyka

Farnosť kostola Najsvätejšieho srdca Ježišovo vás pozýva

**NA TERCHOVSKÝ ĽUDOVÝ
MUZIKÁL OSLAVUJÚCI
NARODENIE JEŽIŠA KRISTA**

Čo: Jasličková pobožnosť
Kedy: 6. januára 2011 o 15.00 hod.
Kde: kostol Najsvätejšieho srdca Ježišovo
Klenová 87, Bratislava - Kramáre
Účinkujú: obyvatelia Terchovej

TERCHOVÁ

Obecné noviny TERCHOVÁ. Vydáva Miestne kultúrne stredisko Terchová. Šéfredaktor: Ján Miho ml.

Redakcia: Helena Laščiaková, Katarína Halapiová

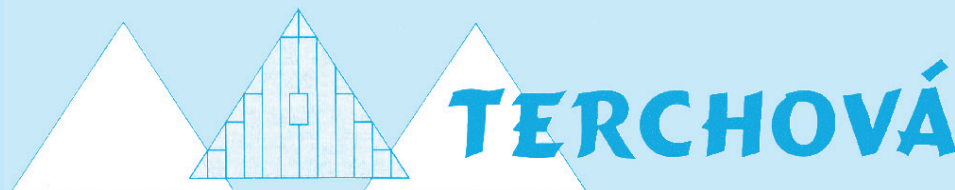
Redakčná rada: Peter Cabadaj, Rudolf Patrničiak, Vladimír Križo, Milan Moravčík st., Mgr. Renáta Opalková, Ing. Marián Zajac, Marián Žiško, Mgr. Katarína Ďuratná, Václav Bobáň, Mária Jančíková

Jazyková úprava: Peter Cabadaj. Tlač: ROSEA tlač, Žilina. Príprava tlače: Ing. Peter Švec

Adresa redakcie: MKS Terchová, tel. č. 041/569 51 29. OcÚ Terchová, tel. č. 041/569 51 38, fax. 041/569 53 10
Registračné číslo: 1/92.

Evidenčné číslo: 3548/09. Vyšlo v decembri 2010.

Fotodokumentácia z realizácie projektu

Dvojmesačník všetkých Terchovčanov www.terchova.sk Ročník 21 Číslo 6/2010 príloha

Investícia do Vašej budúcnosti

**Tento projekt je spolufinancovaný Kohéznym fondom
a Štátnym rozpočtom SR**

Terchová - Struháreň, prívod vody zo zdroja Balátovia

Prioritná os: 1. Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd
**Operačný cieľ: 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou
z verejných vodovodov**

Tento projekt je spolufinancovaný Kohéznym fondom a Štátnym rozpočtom SR v rámci Operačného programu Životné prostredie.

Hlavný cieľ projektu:

Skvalitnenie zásobovania obyvateľov Terchovej pitnou vodou z verejného vodovodu rozšírením infraštruktúry a záchytným nového vodného zdroja

Špecifický cieľ projektu 1:

Zvýšenie napojenosti obyvateľov obce na verejný vodovod s dĺžkou 8285 m.

Špecifický cieľ projektu 2:

Zlepšenie ochrany životného prostredia tejto turistickej oblasti obmedzením využívania regulovateľných individuálnych vodných zdrojov.

Prijímateľ: Obec Terchová, Sv. Cyrila a Metoda č. 96, 013 06 Terchová

Miesto realizácie projektu: obec Terchová/ Žilinský kraj / Stredné Slovensko

Dátum začatia realizácie projektu:	09/2008
Dátum ukončenia realizácie projektu:	11/2010
Celkové uznateľné náklady:	3 262 619,77 EUR
• 85% NFP z prostriedkov EÚ vo výške:	2 773 226,80 EUR
• 10% NFP z prostriedkov ŠR SR vo výške:	326 261,98 EUR
• 5 % vlastné zdroje vo výške:	163 130,99 EUR

RIADIACI ORGÁN: Ministerstvo životného prostredia SR

„dopytovo - orientovaný projekt“